B103/c/19/4

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER
Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited

Business Offices: 126 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9, Canada Editor-in-Chief KRISS SIDARS. Phone 466-7902, United States Editorial Offices: New York: Editor V. IRBE, 4036 Rombouts Ave., Bronx, N.Y. 10466; V. JAUNKALNIETIS, 1306 Taylor Ave., Racine, Wis. 53403; California — Editor KARLIS KALEJS, 3622 Markridge, La Cressento, Ca 91214.

NR. 25 SESTDIENA, 1980. GADA 21. JŪNIJS, 30. GADS

SATURDAY, JUNE 21, 1980

SECOND CLASS MAIL. REGISTRATION NUMBER 2249 Cena 70 centu

National Library / Bibliothèque Nationale
JUIN JUNE 30 1980
NEWSPAPER SECTION
SECTION DES JOURNAUX

Kremlis uzpircis olimpiadas dalībniekus

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Aizvadītajā nedēļā jau pacēlās priekškars ASV prezidenta vēlēšanu īstai kampaņai. Ja vēlēšanas notiktu jau tagad, tad republikāņu kandidāts gubernātors Ronalds Rēgens būtu krietni priekšā kā demokratu kandidātam — pašreizējam prezidentam Džimijam Kārteram, tā arī tā dēvētās trešās partijas neatkarīgam liberāli konservātīvam kandidātam Andersonam. Te jāpiezīmē, ka Andersona atbalstītāju skaits pēdējo nedēļu laikā ir nedaudz pieaudzis. Droši vien savs nopelns ir amerikāņu presē dominējošai liberāļu intellektuāļu aktīvitātei. Acīm redzot viņi izvēlējušies Andersonu tikpat kā politiski bankrotējušā Kārtera vietā.

Nevarēdami atrast vērā ņemamus iebildumus pret Rēgena ievēlēšanu, šie paši amerikāņu preses un televīzijas politiskie komentātori cenšas vēlētājiem iegalvot, ka Rēgens esot „negants reakcionārs". Viņš reizē esot gados daudz par vecu prezidenta amatam un piedevām vēl — krāsojot jau sen nosirmojušos matus... Citi sensāciju kāri reportieŗi savākuši frizieŗu apcirpto Rēgena matu paraugus un tīri amerikāniskā veidā nodevuši tos pārbaudīšanai cienījamu zinātnieku rokās. Rēgena matos nav atrastas nekādas krāsvielas vai citas mākslīgas ķīmikālijas. Un tā populāraīs amerikāņu televīzijas komiķis Džonijs Kārsons, paliekot neitrālā lomā, šķelmīgi apgalvoja, ka ja jau Rēgens matus nekrāsojot, tad droši vien viņš bālinot savu seju.

Andersona kandidātūra noteikti nāks vairāk par labu Rēgenam nekā Kārteram. Lietpratēji Andersona ievēlēšanu uzskata par neiespējamu, bet zināmi republikāņu partijas stratēģi dara visu iespējamo, lai Andersona vārds paliktu uz vēlēšanu zīmītēm. Kārtera nominēšanu uzskata gandrīz par drošu, bet līdz demokratu partijas kongresam augustā var notikt daudzi negaidīti pārsteigumi. Senātors Kenedijs vēl pagājušā nedēļā deklarēja: „Amerikāņi no krasta līdz krastam neakceptē Kārtera kandidātūru, un kopā ar viņiem es arī neakceptēju Kārteru".

Protams, tas ir demagoģisks apgalvojums, bet muļķīšu nav trūcis arī amerikāņu tautā. Visiem zināms, ka Kārters ir reliģiozs, un viņš atklāti deklarē sevi „par no jauna piedzimušu kristieti" (born again Christian). Izrādās, ka arī Rēgens un Andersons pieder pie šīs reliģis-

(Turpinājums 20. lp.)

LĪGO, LĪGO! Elmāra Damberga zīmējums

Mūsu lasītājiem

Sakarā ar spiestuves darbinieku aiziešanu kārtējā atvaļinājumā Latvija Amerikā 28. jūnijā neiznāks, bet gan 5. jūlijā. Birojs atvaļinājuma laikā darbosies. Ieteicams iepriekš sazināties, zvanot 466-1514.

Latvija Amerikā apgāds

RĪGA

RĪGAS paviljona rīkotāji jūs aicina apciemot KARAVĀNAS pilsētas un

Rīgas paviljonu Latviešu Centrā, 4 Credit Union Drive, Toronto no 20. — 28. jūnijam.

DARBDIENĀS no pl. 19 līdz 1 naktī
SESTDIENĀS no pl. 15 — 1 naktī
SVĒTDIENĀS no pl. 15 — 23

Pases — $6 var iegādāties: Latviešu kreditsabiedrībā, DV grāmatnīcā un klubā, Gardenia un Kalupe veikalos un Latviešu Centrā.

Atbalstait latviešus, pērkot pases pie latviešiem pirms 20. jūnija.

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1980. GADA 21. JŪNIJS, 25. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Valdē — E. Treilons, K. Bencons, E. Krūka. Laikraksta atbildīgais redaktors Krišs S I D A R S. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada M4M 2E9, tālr. 465-7902. Ņujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y.10466, U.S.A. Tālr. 994-7917. — Čikagas redakcijas vad. V. Jaunkalnietis, 1305 Taylor Ave., Racine, Wis. 53403. Redaktors Austrālijā Ed. Šmugaja, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības izmāt. Nelūdzotos materiālus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personisks uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 35 dol., 6 mēnešim — 18 dol., 3 mēnešiem — 9 dol. Atsevišķa numura cena 75 centi.

Sludinājumu maksa sludinājumu daļā $4.00, tekstā $6.00, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas telpu. Sveicienus kalendārā $1 par rindiņu, atkārtojot atlaide.

Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466-1514

Liktenīgais Jāņu laiks

ATMIŅU SKICĒJUMS

Ap Jāņu laiku saistījušās mūsu jaunākās vēstures svarīgākie notikumi priekš 40 gadiem. 1940. gada 17. jūnijā, kad jau pēc nedēļas vajadzēja iedegties jāņugunīm, krievu tanku ķēdes žvadzēja Rīgas ielās, vēstot garās verdzības nakts iestāšanos. Daugavpilī izskanēja mūsu pēdējie dziesmu svētki brīvajā valstī, šoreiz bez valsts prezidenta klātienes, jo „sakarā ar svarīgajiem notikumiem valstī", viņam bija jāpaliek Rīgā.

Nākošā gada 14. jūnijā, arī Jāņu priekšvakarā, notika lielās deportācijas, bet 22. jūnijā melni dūmi pacēlās no vācu sabumbotiem krievu lidlaukiem, kuŗi vienā gadā un lielā steigā bija izbūvēti dažādās Latvijas vietās, dzenot būvdarbos gan latviešu zemniekus, gan no Padomijas atvestos noplīsušos strādniekus, kuŗus rītos ar dziesmām dzina uz darbu un vakaros nogurušus atpakaļ. Jāņuguņu vietā mūsu zemē iedegās kaŗa ugunis.

Vācu motorizētās triecienvienības caur Lietuvu ātri izlauzās līdz Priekulei, bet 1. jūlijā krievi bija izdzīti arī no Rīgas, pēc Baigā gada radiofonā atkal atskanot mūsu valsts himnai. Tikai pēc nedēļas kopš austrumu kaŗagājiena vācu virspavēlniecība savā frontes ziņojumā īsā, lakoniskā teikumā pavēstīja: „Ieņemta ostas pilsēta Liepājā."

Ja Jelgavu krievi nopostīja 1944. gada vasarā, kad tā sadega ugunīs, ko plaši šī laikraksta slejās aprakstījusi Lonija Ozolkalne un vēlāk iznāca turpat pie 400 lappušu bieza grāmata, tad Liepāja kaŗa pirmajā nedēļā sadega kaŗa ugunīs bez plašākas atbalss. Krievi ielenktajā pilsētā pretojās visu Jāņu nedēļu, patiesībā vairāk vietējo komūnistu apbruņotie civilisti un kādas flotes kājnieku vienības, jo galvenais kaŗaspēks pa Šķēdes šoseju bija paspējis jau lielā nekārtībā pilsētu atstāt, vācu lidmašīnām apmētājot bumbām bēgošās kaŗaspēka daļas. Tā pilsēta visu nedēļu atradās komūnistu terrora varā, apcietinot un slepkavojot civiliedzīvotājus, ikvienu, ko satika labāk apģērbušos, noturot par vācu spiegu vai izpletņu lēcēju, kaut patiesībā tādu pilsētā nemaz nebija. Pānikā civilie komūnisti un pilsētā ieslēgtie krievu kaŗavīri bija pilnīgi zaudējuši galvas.

Ja vāciešiem būtu izdevies no Priekules vai Paplakas iesūtīt Liepājā sagatavoto vilcienu ar saviem triecienkaŗavīriem, pilsēta būtu ātri ieņemta, bet bija radies kāds vietējais nodevējs, kas par vācu plānu bija paziņojis uz Liepāju. Vilciens bija ticis tikai līdz Krustojumam, pilsētas pievārtē, kur tas apšaudīts. Pie Krustojuma bija krituši daudz vācu kaŗavīru, ko pēc tam liecināja daudzie koka krusti.

Jau visu nedēļu pilsētu pārlidoja vācu kaŗa lidmašīnas, kas nometa bumbas tās apkārtnē, meklējot krievu kaŗaspēka sakoncentrējumus. Kādu dienu vācu artilerija bija nobumbojusi visu Vītolu ielu, no Graudu ielas līdz jūrmalas apstādījumiem, kur gaisa torpēdas bija sagrāvušas dažas mājas, arī kādu māju, kur dzīvoja aktieris Rūdolfs Štreichfelds - Vaŗkalis, kas palika Latvijā un tagad miris. Vēlāk vācieši bija pievilkuši artilēriju un kādu stundu pilsētu apšaudīja. Pilsētā izcēlās lieli ugunsgrēki, kas izpostīja visu centru. Kā vēlāk stāstīja, daudzas ēkas tīši nodedzinājuši paši vietējie komūnisti, vai sametot namu pagrabos rokas granātas. Armijas ekonomiskā veikala nama pagrabā no kādas iekritušas vai iemestas bumbas tā bojā bija aizgājuši daudz cilvēku, kas tur bija paslēpušies.

(Turpinājums 10. lp.)

Lasītāju vēstules

PAR TEĀTŖA DIENĀM

Čikagā 23. un 24. maijā notika 7. Latviešu teātŗa dienas. Tās Latviešu namā atklāja un apsveica biedrības priekšnieks Viktors Vīksniņš. ALA kultūras biroja teātŗa sekcijas vadītāja Aleksandra Ceriņa, tāpat aprūpes daļas vadītājs Klīvlandes teātŗa kopas režisors Artūrs Rubenis izteica prieku un cerību vislabākai veikmei arī šoreiz. 23. maijā Klīvlandes teātris izrādīja Astrīdas Jansones lugu Atkal svešinieki, 24. maijā — Indianapoles teātris Mārtiņa Zīverta lugu Kā zaglis naktī un Grand Rapidu teātris Šubiņa lugu Gaidi mani atkal mājās.

Apmeklētāju lielākā daļa teātŗa entuziasti, jaunatnes maz. Publika ar vislielāko interesi sekoja visām trijām izrādēm. Garais monologs Zīverta lugā gādāja grūtības pat rutinētai aktrisei, un skatītājiem tas bija vienmuļš. Dažas sieviešu lomu tēlotājas reizēm pārāk histeriskas, taču tas nav pelams, jo arī dzīvē ir tādi raksturi. Patīkami bija klausīties skaidru, skaļu izrunu, kāda bija vairumam tēlotāju visās trijās lugās. Sevišķi lausītājus uzjautrināja Gaidi mani atkal mājās, jo tur pat Saulīšmāte runāja skaļi, tēlojot jauku, mīļu lauku māmiņu.

Atsauksmes var būt dažādas. Visas trīs izrādes bija ar patīkami vērtīgu mākslas sniegumu. Paldies ciemiņiem par jauko devumu. Ar prieku gaidīsim izrādes atkal. Lai aug un veidojās latviešu sadraudzība! Lūdzu Čikagā izrādes sākt dienā.

Valentīne Auguste Čikagā

KAS SVARĪGĀKS — DIVI NAMI VAI MŪSU VIENĪBA?

Biju aizgājis uz Latviešu bankas gada sapulci. Gribēju redzēt, kādus trikus taisīs daži „izņēmuma cilvēki". Visumā biju vīlies. Sapulces vadītājs sapulci novadīja tomēr puslīdz veiksmīgi, lai gan atļāva partējisku aplaudēšanu. Tā šādās reizēs izvērtās par „nobalsošanu" bez balsošanas: kas stiprāk sit vai blauj, liekas kā uzvarētājs. Varbūt daļu kārtības panāca arī tautietis policista uniformā pie durvīm. Laikam pirmā reize trimdas vēsturē.

Par to daži stipri bruka virsū valdei, bet viņi nekritizēja „varoņus", kas pagājušā gada sapulcē nepadevās sapulces lēmumiem un gandrīz vai izkāvās. Tie bija tie, kas policijas vajadzību šogad izsauca. Tāpat netrūka runas, ka banka neesot augusi, bet tie paši tautieši izvairījās pieminēt Lonkāra skandalu ar vairāk nekā 610.000 dol. aizdevumu, no kā tagadējā valde labu daļu jau atguvusi.

Beidzot šejienes latviešiem ir skaidrs, kas ir trimdas svarīgākā problēma. — Krievu ieplūšana Latvijā? Mūsu vienība? Bankas labklājība? Jūs jokojaties! Svarīgākā lieta ir divi nami. Kāpēc nominācijas komisija neuzstādīja vienu no diviem pārvēlamiem valdes locekļiem? Tāpēc, ka tas turams aizdomās, ka balsos par bankas nodaļas atvēršanu jaunajā Latviešu Centrā. Kāpēc no sapulces uzstādīja divus citus kandidātus? Tāpēc, ka tie būtu par šādu nodaļu Centrā. Abas puses teica, ka runā bankas labā, un abas puses tik stipri gādāja par bankas labumu, ka nenobijās arī no drauda par otru kreditsabiedrību Toronto, doma, kas cilvēkam ar vēsu prātu nav saprotama...

Bet ko tu, cilvēks, darīsi? Jāmēģina dzīvot vien tālāk.

Žanis Kaŗamača Toronto

LIELĀKU RŪPĪBU POLEMIKĀS!

Latvieši bieži mēdz iemaisīties, kur kāds raksta, vienalga, vai viņi ko zina, vai ne. Čikagietim V. Augustam nav nekādas personiskas informācijas par Aspazijas nāvi, bet viņš apšauba manus datus par dzejnieces aiziešanas laiku un vietu tikai tāpēc, ka agrāk tie kaut kur uzdoti citādi.

Tā jau ir tā lieta, ka es bieži laboju iespiesto, bet pamatojoties uz paša sarunām, liecībām, vēstulēm un citiem dokumentiem, ko parasti atzīst par autentisku materiālu. Tāpat A. Krišķāns prasa: „Nosaukt laikrakstu un norādīt avīzes numuru!' It kā tikai tā varētu būt patiesība, kas jau publicēta?

Ja abi kungi būtu lasījuši manas atmiņas uzmanīgāk, tad tie ievērotu, ka tur bija sniegtas Aspazijas beidzamās ārstes ziņas, kas dzīvoja Dubultos, pretī Aspazijas mājai, un tagad mīt Toronto. Ja viņa atceras dzejnieces pravietiskos vārdus par Latvijas nākotni, tad var pieņemt, ka ievēroja arī datumu, kad pati izsauca Aspazijas agrāko ārstu Dr. Nīmani, lai tas ved bezsamaņā esošo uz savu klīniku. Taču viņa sekoja ievērojamās slimnieces gaitām, zināja, kas ar viņu notika un kad. Būtu savādi pieņemt, ka Dr. Nīmanis jau mirušo būtu atvedis vēl atpakaļ uz Dubultiem, lai pēc tam vēlreiz vestu uz Rīgu apglabāt.

Kur pats neesmu bijis klāt, tur lai atbild ziņu sniedzēji. Nepārprotami esmu norādījis, ka ziņas par Ēriku Kviesi deva valsts prezidenta ģimenes ilggadējā zobārste un mājas draudzene Anna V. Krebsa kundze, kas dzīvo Kalifornijā. Kad latvji izklīduši pa 5 kontinentiem un daži izturas tik klusi kā Ēriks Kviesis, būdams aktīvs tikai tuvākajā apkārtnē, tad var gadīties kļūdas. Bet tādēļ nevajag kļūt nepieklājīgam („šaut ar miezeri" u.t.t.), jo ne es, ne Krebsa kundze taču nav domājusi kādam kaitēt.

Olģerts Liepiņš Bostonā

ATBALSTA „VAROŅDARBUS"

Sakarā ar paredzētām „Varoņdarbu" izrādēm Toronto un Ņujorkā, Jaunatnes mantojuma (Heritage) padomes sēdē, ko vadīja Latviešu Centra līdzekļu vāšanas kom. priekšsēdis Auseklis Zaķis „Varoņdarbu" rīcības komiteja iesniegusi lūgumu 2000 dol. aizdevuma piešķiršanai. Šo lūgumu atbalstījis arī Centra valdes priekšsēdis V. Liepiņš.

Bēdīgi, ka daļa mūsu trimdas tautiešu ir pazaudējuši ideālismu un atbalsta tieši to, par ko priecāties var vienīgi mums naidīgā okupācijas vara Latvijā.

Atcerēsimies A. Pumpura vārdus, ka „reiz Lāčplēs' savu naidnieku vienu pašu lejā grūdīs, noslīcinās atvarā!"

M. Lejiņa Toronto

Modris Lorbergs

GULAGA ARCHIPELAGS

(Rūtiņas dziesmas)

I

Sniegi, sniegi,
ledi, ledi —
starp kupenām
bez sākuma,
bez beigām,
no tumsas tumsā,
kā aklumā,
iestaigāts ceļš — — —

Kairīgas domas
sastingst,
piesalst un iesalst
asajam dzelonim žogā:
Krasnajas ciematā
šovakar deja —
Rīgā pie Švarca
jau atkal kafiju dzerot,
bet Amerikā —
ar baltmaizi barojot cūkas —

Lai pazustu
sniegi, ledi,
un aklumu ceļi,
pusdzīvi atdotu,
varbūt pat visu,
lai tikai dienu
atkal kā cilvēks būtu —
Es tikai
gabalu rupjas maizes vēlos,
un man salst — — —

II

Kad atkalās pazudīs
ledi, sniegi,
un kupenu vietās —
krūmāju pazarēs
sejas kautrīgi
debesīm pavērs
tundras vizbulis,
es arī pacelšu acis
zilajās debesīs
cīruļus ieraudzīt —
Sasvilpšos,
un jaunajā pavasarī
iesiešu ticību
vēl vienas vasaras dzīvei —

Sniegi un ledi
no tumsas līdz tumsai
deldē un nokauj
dzīvības domu —
Ir vietas,
kur ledi mūžībā ieaug,
un tumsa plašumos milzt —

Es
tikai vēl vienu pavasari,
vēl vienas vasaras dzīvību
vēlos!

III

Ak, Dievs, sāp
drausmīgi sāp! — — — —

Atņemi, lūdzams,
dzelonim asumu,
salam — —stingumu aso,
un sāpes pārklāj ar
truluma segu! —

Dievs!
nelūdzos Tevi novērst
ciešanu nastu
no jaunajiem pleciem
un ielikt kāda cita
drebošās rokās, lai izdzīvotu;
un nelūdzu Tevi
mani žēlastībā
no sāpēm sargāt! —
Dievs, sāp! —
Es sāpju un asins brūce esmu,
bet nelūdzos Tevi
rūgto biķeri garām laist
un citiem tukšot —
Satveršu — tukšošu
un pacietīšu visu
līdz galam kā citi,
tikai palīdzi stiprumā palikt
un spītībā lepnai būt
Tavā vārdā pārciest,
kas vēl notiks un būs — — —
Ak, Dievs, sāp!
Man drausmīgi salst un sāp,
bet palīdzi man stiprai kļūt!

IV

Klausaities un dzirdiet:
jūs jau variet
ar žogiem
suņiem,
cilvēkiem
un ieročiem
mūs atšķirt,
nošķirt
un ieslodzīt
mūžību mūžos,
un jūs jau variet
savās iegribās
vai pēc pavēles
mūs nolikvidēt
šodien vai rīt,
jo vara ir aizžoga pusē — — —

Bet jums ir bailes,
jo jau rīt vai parīt
jūs paši arī variet būt
un palikt līdz beigām
šajā pusē — iežogoti,
un tādēļ arī mēs
šodien vēl dzīvot drīkstam —

Es iekaŗu
dzeloņdrāšu žogu
asajās smailēs,
suņu atņirgtos zobos
un šauteņu tērauda acīs
cerību
dzīvi tikai stundu
ar jūsējo mainīt —
Mana roka
jums atriebjot
nedrebēs . . .

(154. turpinājums)

1945. gada februārī Rūzvelts apspriedās ar Čērčilu Maltā un nolēma, ka arī nākamo sabiedroto rokās nonākušu gūstekņu lietā ievēros Maskavā oktobrī notikušo vienošanos, kur Josifs saņēma itin visus bijušos padomju pilsoņus, vai tie vēlējās atgriezties vai ne. Tā bija izšķiršanās par pieci ar pus miljonu cilvēku likteni, kas drīz kļuva par „bijušajiem". Zemākie angļi rīkojās savu augstāko vadoņu „cienīgā" veidā: rāva un dzina nelaimīgos ar varu, sita ar šauteņu rezgaļiem. Nelīdzēja garīdzniecības lūgšanas, pareizticīgo svētbildes un baznīcas karogi. Operācija „Vilkšana zem kuģa kīļa" ir beidzot kā klājas dokumentēta un aprakstīta, bet vai tā jau aizmirsta? Reti, reti tagad šo briesmu darbu kāds piemin . . .

KĀDA BIJA „PATEICĪBA"

Par lielāko pretimnācību un militāro un politisko vēlmju īstenošanu padomju vara saviem rietumu „draugiem" atmaksā diezgan nežēlīgā kārtā. PSRS kaitē cik tik var Anglijai, bet īpaši Amerikai. Viens no bīstamākajiem komūnistu ieročiem, pie kuŗa tagad jau visi pieraduši, ir spiegošana, ko veic kapitālistiskajās valstīs simtiem speciālo aģentu — „diplomātu" un tūkstošiem slepeno.

Apvienotajām Nācijām vēl bez Imanta Lešinska ir otrs, daudz augstākā postenī stāvējis pārbēdzējs Arkādijs Ševčenko, kas nesen „izvēlējies brīvību", kaut bija paša ģenerālsekretāra Valdheima vietnieks. Tādiem pārbēdzējiem parasti ir vērtīga informācija. Ševčenko par saņemto atlīdzību varēja uzturēt mīļāko, maksājot tai 5000 dolarus mēnesī. Tagad apprecējies otrreiz, dzīvojot inkognito Vašingtonas apkārtnē, rakstot atmiņas.

Cik lieli padomju „kadri" ārzemēs? Televīzijas intervijā Ševčenko smaidīdams atbildēja: „Puse no krievu darbiniekiem Apvienotajās Nācijās ir čekas aģenti vai militārās izlūkošanas spiegi, tātad pāri par 300 cilvēku. Viņi var brīvi braukāt pa visu valsti, kas citiem diplomātiem nav atļauts, atskaitot militāru bažu apmeklēšanu. Pāris spiegiem pēdējā laikā piesprieda pa 50 gadiem ieslodzījuma katram, un drīz pēc tam apmainīja pret pieciem padomju disidentiem — Ginzburgu, Kuznecovu, Dimšicu, Morozu un Vinsu.

Visiem vēl atmiņā viens no pirmajiem ievērojamākiem Kremļa spiegiem, čekas pulkveds Rūdolfs Ābels (īstajā vārdā Viljams Fišers). Viņam bija fotostudija Grīničas Villidžā Ņujorkā un gleznotāja ateljē. Viņu notvēra, tiesāja, apmainīja pret lidotāju Franci Poveru, ko krievi U-2 lidmašīnā notrieca virs savas territorijas. Ābels mira priekš dažiem gadiem Krievijā, līdz mūža galam būdams mācībspēks spiegu skolā.

Anglijai nav veicies labāk kā viņas ciešajai sabiedrotajai Amerikai. Nožēlojamā kārtā galvenie vainīgie tur spiegošanā izrādās nevis krievi un viņu savervētie aģenti, bet paši angļi, „pārliecināti komūnisti" no augstākās aristokratijas. Tā ir bijusi cauri un cauri deģenerēta sabiedrība, ko raksturo arī šo kungu starpā izplatītais homoseksuālisms un ciniskā nostāja pret tēvzemes godu, drošību un labklājību, pret citiem pilsoņiem. Nelīdzēja ne pēriens no „hedmāstera" puses zēnu skolās, ne Oksfordas un Kembridžas airēšanas sacīkstes, demonstrējot atklāti sportisku garu un „džentlmenismu".

Par Padomju Savienības „vissekmīgāko" spiegošanas afēru rietumos speciālisti apzīmē valsts noslēpumu izdošanu krieviem lokā, kur pēdējais „meistars" bija profesors sērs Antonijs Blants, karalienes padomdevējs un mākslas darbu kollekcijas pārzinis. Otrā pasaules kaŗa laikā viņš bija darbojies slepenā dienestā, bet nesen Margarete Tačere, Anglijas premjēre, atcēla viņu no visiem augstajiem amatiem un tituliem, jo pierādījās, ka viņš bijis „ceturtais vīrs" spiegu bandā.

Viņš bija viena no galvenajām figūrām spiegu lokā, kas iefiltrējās angļu un amerikāņu slepenajā dienestā dekadā priekš Otrā pasaules kaŗa. Tie visi bija Kembridžas universitātes bijušie audzēkņi, kas uzstājās pret Viktorijas un Eduardu laika tradicionālajām vērtībām. Vai tiešām nebūtu labāk, ja no cilvēkiem prasītu tikumību un goda jūtas. Pārējie trīs bija Berdžess, Meklīns un Filbijs. Berdžess un Meklīns izvēlējās diplomātu karjēru, kas tiem ļāva piekļūt pie ASV atomu noslēpumiem. Blants, pats ieguvis mākslas pazinēja reputāciju, ieteica tiem „pazust" Krievijā jau 1951. gadā, kad viņiem draudēja apcietināšana. Intellektuālā ziņā šie aristokratu pēcnācēji nav bijuši bez spējām!

Filbijs bija ļoti izcils Slepenā dienesta vadītājs, kopš 1949. gada vecākais angļu informācijas dienesta darbinieks Vašngtonā. Vēlāk pārzināja pretizlūkošanu pret Padomiju. Vairāki angļu aģenti viņa dēļ gāja bojā! Viņš palīdzēja īstenot kopīgu angļu un amerikāņu projektu par partizānu nomešanu Albānijā 1951. gadā, pēc tam nodeva plānu krieviem.

Pēc savu divu draugu aizbēgšanas Filbijs atstāja dienestu un devās kā ievērojamo angļu žurnālu Observer un Economist korrespondents uz Vidējiem austrumiem. 1963. gadā viņš „aizbrauca" no Beirutas uz Maskavu. Tur uz to gaidīja iekrājusies čekas pulkveža alga un pensija, kā arī ordenis.. Tik liels talants bija Filbijam, ka kādreiz to proponēja par visa angļu slepenā dienesta priekšnieku

Kad kādas grāmatas autors atklāja Blanta darbību, viņš arī angļu iestādēm atzinās, ar noteikumu, ka viņu netiesās.

(Turpinājums sekos)

Paveiktais un darāmais

DVF INFORMĀCIJAS DARBINIEKU PĀRRUNAS

Pēc apm. divu gadu pārtraukuma DVF informācijas daļu vadītāji Anglijā bija aicinājuši kopā DVF nodaļu informācijas darbiniekus pārrunām Straumēnos. Aicinājumam bija atsaukušies 15 nodaļu 26 darbinieki. Sanāksmē piedalījās arī DV priekšnieks J. Frišvalds, DV CV iekšējās informācijas nozares vadītājs S. Lindiņš, DV CV ārējās informācijas nozares vadītāja A. Liepiņa, DV CV prezidija sekretārs G. Tamsons un uz neilgu laiku arī vanadžu goda priekšniece M. Ķeņģe. Bija klāt arī Vācijas DV darbinieks A. Mežals.

Sanāksmi atklāja DVF iekšējās informācijas daļas vadītājs I. Pālītis, kas vadīja arī iekšējai informācijai veltīto sanāksmes daļu. Pieskaroties ārējās informācijas darba problēmām, sanāksmes vadību pārņēma ārējās informācijas daļas vadītāja R. Parrisa.

Par iekšējās informācijas daļas darbību aizvadītā laikā ziņoja daļas vadītājs I. Pālītis. Sniegti ziņojumi latviešu laikrakstiem un Brīvības raidītājam. Iznāk tie paši biļeteni, kas agrāk: Ziņotājs, Mūsu Balss, Vēstnesis, ko izdod vairākas DVF nodaļas kopīgi. Citas nodaļas piedalās kopējos latviešu organizāciju izdotos biļetenos vai arī informē par savu darbību ar apkārtrakstiem. Daļas vadītājs kārto jautājumu par kopējo lidojumu uz 4. DV Globālām dienām Austrālijā nākošā gada aprīlī. DV Mēnešraksta abonentu skaits Anglijā ir 387.

Pārrunās izskanēja vairāki ierosinājumi iekšējās informācijas rosīgākai darbībai: ar personisku ierosmi censtiem popularizēt DV Mēnešraksta abonentu skaita palielināšanu, kas Anglijā, samērā ar biedru skaitu, ir par mazu; rīkot nodaļu biedru vakarus, kur sniegtu informāciju par DV darbību arī citās zemēs, par kopējiem pasākumiem un nodomiem; sagatavot pārskatus par DVF pēdējiem 5 darbības gadiem kā turpinājumu izdevumam DVF 25 gadi.

DV CV iekšējās informācijas nozares vadītājs S. Lindiņš atgādināja, ka pirms 5 gadiem DV CV sēdē Toronto pieņēma deviņus ierosinājumus - vadlīnijas iekšējās informācijas darbam, kas līdz šim vēl nav iedzīvināti. Viņš lūdza piegriezt lielāku vērību šiem un arī šī gada DV CV sēdē Toronto pieņemtajiem atzinumiem attieksmē uz iekšējās informācijas darbu un panākt to īstenošanu. Par DVM darbības laiku Vācijā un iemesliem, kāpēc tā izdošanu pārcēla uz Kanadu, tuvāk paskaidroja Vācijas viesis A. Mežals.

Ārējās informācijas jautājumus ievadīja DVF ārējās informācijas daļas vadītāja R. Parrisa, kas savus pienākumus uzņēmusies tikai nesen, līdzšinējam vadītājam I. Piķelim atteicoties neveselības dēļ. Viņa lūdza atbalstu jaunajā darbā, kas esot tuvs viņas interesēm. Jauno darbinieci apsveica un labas sekmes vēlēja DV priekšnieks J. Frišvalds, DV CV ārējās inform. nozares vadītāja A. Liepiņa, DV CV iekšējā informācijas noz. vadītājs S. Lindiņš, DV CV prezidija sekretārs G. Tamsons u. c.

Pēc sniegtā ziņojuma spriežot, R. Parrisa savus pienākumus pareizi izpratusi un uzrādījusi jau teicamus panākumus sakaru uzņemšanā ar britu presi, parlamenta locekļiem un sabiedriskiem darbiniekiem. Viņa aicināja izkārtot 14. jūnijā dievkalpojumus Aizvesto piemiņai ne tikai latviešu draudzēs, bet arī kopā ar angļu. Ieteikumos viņas turpmākai darbībai jāmin norādījums, lai daļas vadītāja izveido darba grupas uz vietām, kas atvieglinātu viņas pašas darbu un radītu labāku un ciešāku sadarbību visu informācijas darbinieku starpā. Darba grupās jo sevišķi pieaicināmi jaunieši, kam visiem ir labas angļu valodas zināšanas un arī laba izpratne vietējās angļu sabiedrības nostājā.

DV CV ārējās informācijas noz. vadītāja A. Liepiņa iepazīstināja sanāksmes dalībniekus ar DV CV sēdē Toronto pieņemtajiem atzinumiem attieksmē uz ārējās inf. tuvākās nākotnes uzdevumiem un lūdza pievērst to iedzīvināšanai vislielāko vērību. Ārējā informācijā laika moments ir vissvarīgākais, jo starptautiskajā politikā notikumi risinās strauji un bieži vien negaidīti. A. Liepiņa informēja par savu piedalīšanos vairākās sanāksmēs, kur runājis ģen. P. Grigorenko, kā arī sakarā ar viņa uzturēšanos Anglijā sasaukto preses konferenci.

Pārrunās par lasītāju vēstulēm britu presē, pārskatu par savu pieredzi sniedza J. Rolavs, kas jau panācis ievērojamu savu vēstuļu skaitu publikāciju. J. Pētersons referēja par tematu „Mēs — laikmeta griežos", apskatīdams pašreizējo starptautisko stāvokli, Padomju savienības iebrukuma Afganistānā nolūkus un sekas, kā arī stāvokli okupētajā Latvijā. Faktiem bagātais referāts bija pārskatāmi izstrādāts un ierosināja vēlāk daudz pārrunu.

Pārskatu par DV CV sēdes norisi Toronto 1. un 2. maijā deva arī G. Tamsons. Norādījumus un paskaidrojumus DVM līdzstrādniekiem sniedza DVM pārstāvis Anglijā A. Veichelis. Vēl par aktuāliem jautājumiem referēja O. Mierigs. Sanāksmes beigās pārrunās piedalījās daudzi sanāksmes dalībnieki, novērtējot šo sanāksmi pozitīvi un izsakot vēlēšanos šādas informācijas darbinieku sanāksmes rīkot vismaz reizi gadā.

Jācer, ka DVF nodaļas un kopas pēc sanāksmes atzinuma un ieteikumu saņemšanas, rosīgi ķersies pie to iedzīvināšanas un īstenošanas, lai nākamā gada sanāksmē būtu jo kupls un vērtīgs paveikto darbu klāsts. Ar pateicību piemināma Straumēnu vadības un vanadžu gādība par sanāksmes dalībnieku uzņemšanu.

A. L.

Jaunākā DV nodaļa Kanadā — Kesvikas nodaļa saņēmusi DV Toronto nodaļas dāvāto karogu To nodaļai nodeva DV KV loceklis J. Treijs (attēlā pa labi). Kreisajā pusē nodaļas vanadžu kopas vadītāja Smaida Meldere, Maija Skuja un M. Skuja. Skuja. Foto: J. Liģers

Jau top 7. ASV dziesmu svētki

TIE NOTIKS 1983. GADĀ MILVOKOS

Pēdējās 7. Vispārējo dziesmu svētku (1983. g.) rīcības komitejas sēdēs Milvokos priekšsēdis Ē. Krūmiņš informēja, ka jau saņemti lielāko Milvoku viesnīcu apliecinājumi par apm. 1475 istabu rezervāciju dziesmu svētku apmeklētājiem. Tuvējās studentu mītnēs varēs izmantot apm. 500 istabas. Rīcības komitejas darbinieki vēl turpina sarunas ar vairākām citām Milvoku viesnīcām, kas atrodas svētku sarīkojumu tuvumā.

Ē. Krūmiņš piedalījies arī jaunuzceltās Hyatt Regency viesnīcas atklāšanos viesībās, kur atradīsies svētku galvenais centrs un birojs. Iespējams, ka kāda no nākamām rīcības komitejas sēdēm notiks šai viesnīcā, lai varētu iepazīties ar tās telpām, galvenokārt atsevišķajiem sarīkojumiem paredzētajām zālēm un tā labāk plānot to izmantošanu. Ē. Krūmiņš arī vienojies ar H. Gleški, ka viņa svētkiem sagatavos kādu tautisku uzvedumu un ka Dr. A. Straumanis uzņemsies svētku konsultanta pienākumus.

Sekretārs R. Prūsis ziņoja par savu saraksti ar 6. Vispārējo dziesmu svētku (Bostonā) padomes priekšsēdi J. Ansbergu, no kura saņemtas ziņas par šo svētku atsevišķo sarīkojumu apmeklētāju skaitu. Milvokiešiem šī statistika labi noderēs kā pieturas punkts, izvēloties telpas 1983. g. svētku atsevišķajiem sarīkojumiem.

Advokāts A. Rīteris referēja par rīcības komitejas reģistrēšanu par bezpeļņas organizāciju pie Viskonsīnas valdības, lai nebūtu jāmaksā ienākuma nodoklis, bet R. Prūsis ar V. Gailānu — par sīkāku statūtu projektu latviešu valodā. Kad par pēdējo bija dzirdētas arī citu sēdes dalībnieku domas un ieskati, tā galīgās redakcijas izstrādāšanu atlika līdz nākamai sēdei.

Ē. Krūmiņš iepazīstināja arī ar jau izstrādāto svētku norisi un laikrādi, bet J. Mintiks, ka saņemts Latviešu virsnieku apvienības ASV pieminlietu krātuves vadītāja Ē. Priedīša lūgums – dot svētku laikā telpar skatei „Latvijas karavīrs". Rīcības komiteja to vienprātīgi pieņēma.

Par literāro sarīkojumu nozares iecerēm pastāstīja Jānis Rumpēteris, bet saimnieciskās nozares vadītājs O. Ozoliņš, ka joprojām nav skaidrības, kā varēs izkārtot dziedātāju un tautas deju lieluzveduma dalībnieku paēdināšanu mēģinājumu laikā. Kāda firma, kurai esot monopoltiesības sarūpēt un tirgot pārtiku auditorijā, par vienu maltīti prasot vairāk nekā $7. Šis jautājums pagaidām ir rīcības komitejas līdzšinējā darbā „cietākais rieksts".

Sēdē nolēma arī izsludināt sacensību svētku plakāta un pieminas zīmes žetona meta iegūšanai, godalgām paredzot 300 un 150 dol.

Rīcības komitejas darbā par saimnieciskās nozares vadītāja palīdzi iesaistīta M. Cukura, izstāžu nozarē darbosies arī A. Vējiņa, bet literāro sarīkojumu – A. Virsnieks.

R.Č.

GRAND RAPIDI

● Pensionāru sanāksmē Latviešu biedrības namā 2. Pasaules kara dalībnieks Arvīds Laukvīrs stāstīja par pieredzēto un pārdzīvoto austrumu frontē, pieskaroties arī cīņu norisēm Kurzemes cietoksnī. Cīņās viņš četras reizes ievainots, vairākkārt vēl operēts, pat pēc kara Vācijā un pēc iecelošanas ASV. Referents varēja parādīt vairākas šķembas, ko ārsti izoperējuši no viņa ķermeņa. Ar humoru A. Laukvīrs pieminēja savas gaitas „tautas armijā", kur iznācis „sakerties" ar krievu politruku. Pēc kopējām pusdienām pensionāri padziedāja, dziesmas vadot skolot. M. Grantam. Bija ierosinājums noorganizēt pensionāru kori. 30. jūnijā pensionāru izbraukums uz Mežvidiem. Pulcēšanās pie Latviešu biedrības nama pl. 9.30.

● Pēc ilgākas slimošanas 16. maijā miris 73 g. vecais Aleksandrs Veiss. Viņš bija dzimis Skrundā, vēlāk dzīvojis Rīgā un strādājis transporta nozarē. Grand Rapidos A. Veiss ilgāku laiku bija nodarbināts maiznīcā, bet kad tur darbs izbeidzās, pa reizei strādāja citās darba vietās. Nelaiķi 20. maijā mācīja Mednis no Egebīnes bēru nama izvadīja uz Vūdlavna kapsētu. A. Veisam piederīgo šeit nebija, ģimene palikusi Latvijā.

● Latviešu biedrības namā Jānis Ritums no Zviedrijas rādīja slīdītes un stāstīja par Gotlandes dziesmu svētkiem. Viņš referēja arī par sociāldemokratu partijas nostāju dzimtenes apmeklējumos, jo sakari ar tautu esot nepieciešami. Viņš arī pats vairākas reizes bijis dzimtenē. Par dažu J. Rituma stāstīto varēja būt citādās domās. Viņš atbildēja arī uz jautājumiem. Pēc tam ALA valdes locekle Dr. L. Ruperte deva norādījumus par latviešu kultūras nedēļu Gaŗezerā un ALA kongresa delegāts J. Sproģis stāstīja par kongresa norisi un svarīgākiem lēmumiem.

V.Z.

SLUDINĀJUMS:

Atceroties 14. jūniju, atbalsti Latvijas Brīvības Fondu, kas atbalsta cīņu par brīvības atgūšanu Latvijai nacionālpolitiski un nacionāli kultūrālā laukā!

☐ Vēlos iestāties Latvijas Brīvības Fondā. Apsolos tajā iemaksāt $..... (vismaz $500). Šo summu, sākot ar 1980. gadu — ☐ iemaksāšu vienā reizē; ☐ nomaksāšu pakāpeniski ..... gados, katru gadu iemaksājot $.....; ☐ novēlēšu savā testamentā. ☐ Nevēlos iestāties Latvijas Brīvības Fondā. ☐ Pievienoju ziedojumu $.....

Paraksts .....

Vārds un adrese .....

.....

.....

Laipni lūdzam LA lasītājus kārtot 1980. gada abonementa maksas.

ēmusi DV
V KV lo-
ļas vana-
M. Skuja.
J. Liģers

ki

teris referē-
omitejas re-
zpelņas orga-
nsīnas valdī-
imaksā ienā-
et R. Prūsis
par sīkāku
atviešu valo-
jo bija dzir-
s dalībnieku
tā galīgās
āšanu atlika
.

zīstināja arī
svētku norisi
Mintiks, ka
virsnieku ap-
niņlietu krā-
Priedīša lū-
u laikā tel-
as karavīrs".
o vienprātīgi

sarīkojumu
pastāstī-
Rumpēteris,
nozares va-
ka joprojām
varēs izkār-
tautas deju
nieku paēdi-
u laikā. Kā-
sot monopol-
n tirgot pār-
r vienu mal-
nekā $7. Šis
ām ir rīcības
nējā darbā
".

izsludināt sa-
lakāta un pie
na meta iegū-
paredzot 300

as darbā par
ares vadītāja
M. Cukura,
bosies arī A.
āro sarīkoju-
s.

R.Č.

am LA
kārtot
abone-
ksas.

Prof Aleksis Rubulis

Tradiciju svarīgums

MŪSU SENČI LĪGOJA PIRMS 30.000 GADIEM

Tautas tradicijām nav precīzas definīcijas. Vispopulārakais angļu termins „folklore", vācu „Volkskunde", indiešu „lok sahitia", zviedru „folksminne", japāņu „minkan šinko" un latviešu „garamantas" neizteic to pašu. Uzskati dalās arī saturā, jo dažas tautas te ieskaita arī tautas dejas, tērpus un pat daiļamatnieku izstrādājumus. Soms Kārlis Krons izslēdza mūziku no folkloras, kamēr A. Švābe tur ietilpināja arī tautas celtniecību, kā piemēram senlatviešu klētis un rijas. Antropologi mēdz folkloru uzskatīt par literātūru, kamēr daudzi literātūrzinātnieki dīvainā kārtā to ietilpina kultūrā. Arī tās izmantošana ir dažāda. Daudzu tautu zinātnieki seko Kārļa Krona pasāktai technikai, pievēršot vai visu uzmanību vēsturiski ģeografiskai metodei, ar kuŗas palīdzību viņi galvenokārt izlietā folkloru pagātnes pētīšanai resp. varoņu un vides noskaidrošanai. Te pieder arī angļu un samērā jaunas amerikāņu pasakas un teikas. Robina Hūda piedzīvojumi, prezidenta Vašingtona ķiršu koka ciršana un Linkolna mācīšanās lasīt ugunskura gaismā ir ņemti no folkloras. Latviešu folkloristi nav izstrādājuši nevienas vadlīnijas. Mūsu rakstnieki un mākslinieki rīkojas neatkarīgi. Tā Rainis izmantoja saturu, ņemot Lāčplēsi par savu varoni traģēdijai Uguns un nakts. Skalbe rakstīja liriku tautasdziesmu stila iespaidā, kamēr pasakas viņš dibināja uz mūsu folkloras principa, kur labais allaž dominē pār ļauno. Jānis Medenis attīstīja savus ritmus, studēdams dainas.

Vēsturnieki un archaiologi ir vienprātā: bez folkloras neviens nevar uzrakstīt aizvēsturi, jo līdz aptuveni 4000 gadu pr. Kristus nebija rakstītā vārda. Tā ir mutvārdu literātūra, kas dod liecību par mūsu tālo senču, t.i. indoeiropiešu dzīves pamatprincipiem. Teoloģi ar tās starpniecību var noskaidrot, ka primitīvie cilvēki ticēja kādai pārdabiskai būtei pirms 35 — 40.000 gadiem. Juristiem un sociologiem var interesēt, ka vēl pirms 30.000 gadiem mūsu senči pastrādāja dažādus noziedzīgus nodarījumus. Ap to laiku indoeiropieši dzīvoja Kaukaza kalnu dienvidu pakājē. Uz ziemeļaustrumiem mājoja indiāņi. Abām rasēm bija kultūras sakari. To liecina archaioloģiskie izrakumi, kā arī keramika un audumi. Dažu tagadējo indiāņu cilšu un latviešu ornamentiem ir stipra līdzība. No Azovas jūŗas uz ziemeļiem bija izplatīta leģenda par varoņu cīņām ar nezvēriem. Pēteris I tur saskatīja reālitāti un uzdeva to noskaidrot. Un tieštiešām Kostienku izrakumos atrada mājokli, cilvēku un mamutu kaulus un smilšakmens elkus, ko pirms 27 — 28.000 gadiem atstāja indoeiropieši ceļā uz rietumiem. Zīmīgi, ka gadu tūkstošiem leģenda gāja no paaudzes uz paaudzi, bet savā būtībā uzglabājās nemainīga. No indiāņu nostāstiem uzzinām, ka peldošie ledus kalni vēl sirmā senatnē nogalināja daudz eskimosu zvejnieku. Armēņu vēsturnieks Mozus no Korenes, kas studēja Grieķijā, tad veica pētījumus Jeruzalēmē un Aleksandrijā 5. g.s. pēc Kr., uzrakstīja Armēnijas senvēsturi trīs sējumos, vismaz pirmo sējumu pamatojot tikai uz varoņu eposiem, leģendām un pasakām. Arī Fr. Zālītis savā Seno laiku vēsturē raksta, ka „daudzas svarīgas vēsturiskas ziņas par seno laiku dzīvi un notikumiem atrodam tautas dziesmās, pasakās, mīklās utt. Arī katras tautas valoda pati var tikt izmantota par vēstures avotu, jo liecina par zināmās tautas radniecību ar citām tautām, tās kultūras stāvokli, sakariem utt. Visbeidzot pie šīs pašas vēstures avotu grupas var pieskaitīt arī dažādas tautas paražas, māņticīgas ieražas un uzskatus utt., uz kuŗu pamata var spriest par zināmas tautas kādreizējiem dzīves apstākļiem un uzskatiem."

Indoeiropieši bija māņticīgi. Izrakumi liecina, ka vēl 30.000 gadu pr. Kr. katra ģimene darināja ŝievietes tēlu no akmens vai merģeļa ar pārspīlēto auglības elementu. Lingvisti secina, ka mūsu priekšteči vēl toreiz piekopa vulgāritātes, ticēdami, ka tas kuplinās viņu ģimenes ar bērniem, bagātinās ražu laukos un pavairos dzīvnieku skaitu mežā. Šo tradiciju pārņēma grieķi un romieši, kas tērpās zvēru maskās un dziedāja auglības dziesmas, atgādinot mūsu ķekatniekus. Šīš dziesmas viņi sauca par kalendām, jo sākumā viņi tāsskandēja saulgriežu resp. kalendāra maiņas laikā, sagaidot un cildinot dabas atjaunošanos. Vēlāk to atkārtoja arī pēc pavasara darbiem un pēc ražas novākšanas. Šīs pagānu tradicijas, sajauktas ar Jāņiem, sasniedza Franciju, Poliju, Ukrainu un Baltkrieviju. Vēl nesenā pagātnē Jāņus (ar ugunskuriem un dziesmām) svinēja arī Ukrainā un Baltkrievijā, ko Gogols aprakstīja. Kristīgā baznīca vērsās pret banālitātēm, t.i. nerātnām dziesmām. Šim nolūkam tika sacerētas neskaitāmas reliģiskās kalendas, lai aizstātu nerātnās. Tā poļi joprojām ir saglabājuši divus sējumus rātno kalendu. Vairākkārt es skaidroju Kongresa bibliotēkā, Britu mūzejā Londonā, Upsalā un daudzās Eiropas un ASV universitātēs latviešu tradiciju radniecību ar šīm kalendām. Es neatradu nekāda pierādījuma. Mums jāņem vērā divi faktori: pirmkārt, latvieši, būdami viena no vecākām tautām un ar seno valodu, daudz saglabājuši tieši no indoeiropiešu pirmtautas, kad vēl visa baltā rase dzīvoja kopā un runāja sanskrita valodā: otrkārt, mēs bijām ilgi šķirti no seno grieķu un romiešu kultūras. Bet ir neapšaubāmi skaidrs, ka tautasdziesmu piedziedājums „līgo" ir sanskrita „linga", kas nozīmē dzimumorganu. Varbūt mums to vajadzētu aizstāt ar seno latgaļu piedziedājumu „rūtoj", t.i. rotājas (piem. saulīte rotājas).

Trojas karš, Prometējs, Herakls un Prokrusts ir dibināti uz teikām. Ķirgizu varoņu eposs Manas-Semetejs-Seiteks (apm. 12 miljonu vārdu), ba-

(Turpinājums 10. lp.)

Arī šīgada Jāņos latviešu sabiedriskajos un draudžu īpašumos pulcēsies līgotāju simti, bet ne jau Jāņos vien. Vasaras sezonas nedēļu nogalēs tajos arvien apgrozās daudz ļaužu. Augšējā attēlā maltītes laikā Saulainē.
Foto: N. Sebris

A. Gaujenieku atmiņoties

Ņujorkā stājusies pukstēt pazīstamā un rosīgā latviešu skautu vadītāja Alfreda Gaujenieka sirds. Šīs zemes gaitas viņš beidzis nepilnu 60 gadu vecumā. Aizgājējs bija rīdzinieks, dzimis 1920. g. 15. jūlijā. Skauta gaitas 9 gadu vecumā sācis 60. skautu vienībā, Rīgas 6. skautu novadā, palikdams uzticīgs skautismam līdz mūža vakaram. Skautisms bija viņa dzīve.

Gaujenieks aktīvi piedalījās Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes Ziemeļu novadā un draudzes lauku īpašumā. Viņš bija arī viens no tiem, kas atsāka skauta gaitas Cedelgēmas gūstekņu nometnē, Dzintarzemes novadā. Vācijā uzņemās Staburaga (98.) skautu vienības priekšnieka pienākumus, darbojās arī par mazskautu vecāko. 1946. g. deva vadītāja solījumu, bet pēc tam veica augstākos vadītāju kursus, iegūstot skautu Meža zīmi un darbodamies līdz skautu meža māku kursu vadībā. Bija Latviešu skautu kustības sakarnieks pie amerikāņu skautu organizācijas, veicot arī ASV jendas skautu priekšnieka pienākumus. Viņš nodibināja arī Rīgas (90.) skautu vienību Ņujorkā un līdz 1970. gadam bija tās priekšnieks. 1964. gadā ievēlēts par Skautu pilnvarnieku padomes locekli, bet no 1968. līdz 1976. gadam bija Skautu pilnvarnieku padomes priekšsēdis. 1968. g. uzņēmās Centra vadības biroja starptautiskā pārstāvja pienākumus un no 1971. g. bija arī Rīgas (90.) roveru dzimtas vecākais.

Ar 1976. gadu Alfreds Gaujenieks uzņēmās Centra apgāda nozares vadītāja pienākumus, bija 3. Lielās skautu nometnes Ziemcieši rīkotājs un skautu izstādes vadītājs. Pēc izstādes uzņēmās Skautu mūzeja organizēšanu un kļuva par tās pārzini. Vēl šī gada 24. februārī beidza amerikāņu skautu organizācijas augstākos vadītāju kursus (BSA) Gilvelā un ieguva otru skautu Meža zīmi. Nodibinoties Etnisko skautu un gaidu apvienībai AISGO, uzņēmās apvienības kasiera pienākumus līdz 1979. gadam. Kopš 1973. g. bija padomes loceklis Etnisko skautu padomdevēju padomē pie amerikāņu skautu organizācijas.

Par nopelniem latviešu skautu kustībā apbalvots ar Pelēkā vilka un Baltās lilijas ordeņiem un latviešu gaidu kustības Pateicības zīmi. Bez tam apbalvots ar cittautu skautu ordeņiem.

Vadītāja A. Gaujenieka aizsaulešana ir liels un sāpīgs zaudējums Latviešu skautu saimei. Ir aizgājis liels skauts un vadītājs.

Vadītājs Eriks Priedītis

LIGO LIGO

GADSKĀRTĒJIE

LIGO SVĒTKI SIDRABENĒ

1980. g. 21. jūnijā

Almas Skudras-Kārkliņas uzvedums

JĀŅU NAKTS BRĪNUMS

Piedalās: Dace Kārkliņa, Skaidrīte Darkēvica, K. Pavasars u. c., daudzi koristi un aktieŗi no Toronto un Hamiltonas.

Venerandas VABALES gleznu izstāde

Uguņošana DEJA — Runču mūzika

Ieeja: $6, pensionāriem, studentiem un kaŗa inval. $4, jauniešiem līdz 14 gadiem — brīva.

Draudzes dāmu komitejas vadībā — kafejnīca ar atspirdzinājumiem un garšīgiem ēdieniem.

Brīva malka ugunskuriem.

Ielūdz SIDRABENES PĀRVALDE

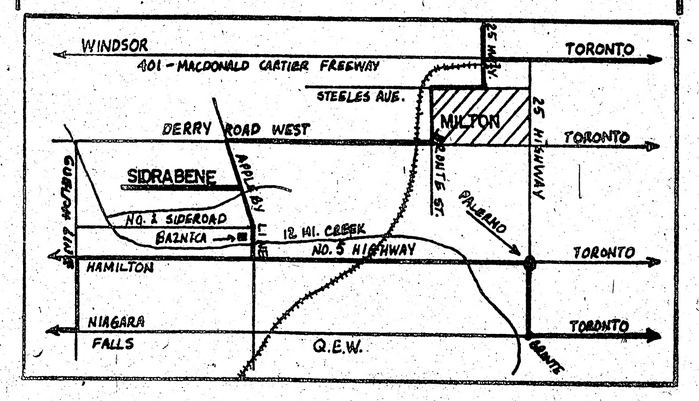

Minsteres latviešu ģimnazijas 35. izlaidums. Priekšā sēž, no kreisās: Ilga Gavare, Astrīda Caune un Rita Rīdzeniece; stāv 1. r. no kr.: Anita Nāgele, Liene Ozola, Silvija Kļaviņa, Kristīne Rumpētere, Paulīne Riemere, Sandra Galiņa, Guna Kļaviņa un Inga Grīnberga; 2. rindā no kr.: Leonīds Rudzis, Paulis Apinis, Edvīns Melbārdis, Jānis Burmeisters, Georgs Smirnovs, Egons Piķelis, Dāvis Pētersons un Benita Jaundāldere. Foto. T. Spoģis

Abitūrija svētki Minsterē

MINSTERES LATVIEŠU ĢIMNAZIJAI 35. IZLAIDUMS

Ir 31. maija pēcpusdiena. Saulains. Izziedējušī gada ceriņi. Ziediem, meijām un mūsu nacionālām krāsām rotāta Minsteres ģimnazijas aula. Plūst tauta: vecāki, jaunekļi skolēni; pārsvarā bijušie ģimnazijas audzēkņi. Zāle pilna. Nāk absolventi: 13 meitenes un 7 zēni. Mirgo zīles vainagos, nošalc tautas tērpu plīvas. Viss svinīgs un svaigs: jaunatne, vecāki.

Mācītājs T. Kristbergs uzrunā beidzējus, direktors māc. A. Liepkalns runā par skolas uzdevumiem sniegt atziņas, veidot personību, ievirzīt tautas garā, uzturēt nācijas pretestību pret okupantiem un asimilāciju. Izskan Dievs, svētī Latviju! Sveic LCK priekšsēdis A. Cipulis, DV Rietumvācijas valdes pārstāvis A. Burmeisters, MLĢ bijušo skolēnu un draugu biedrības priekšnieks P. Purmalis, LNPL pārstāve Daškeviče un skolēnu pašpārvalde. Rakstveida sveicienus abitūrientiem un skolas vadībai sūtījuši LCP un DV RV priekšsēdis Dr. J. Platais un LCK Izglītības nozares vad. prāv. M. Lizdiks, bij. direktors E. Silkalns un daudzi citi. Daudz apsveikumu saņemti no Rietumvācijas iestādēm.

Priekšnesumu daļā ģimnazijas meiteņu ansamblis skolotājas H. Zeiles-Annusas vadībā dziedāja A. Ozoliņa Skolas gadi un Minsteres latviešu jauktais koris no sava bagātā repertuāra 4 aizrautīgas dziesmas.

Pilnu ģimnazijas kursu ar gatavības liecībām beidza 8 audzēkņi: Paulis Apinis (studēs mērniecību), Jānis Burmeisters (mūziku), Ilga Gavare (psiholoģiju), Guna Kļaviņa (vecmāšu arodu), Kristīne Rempētere (slimo terapijas skolu), Liene Ozola no Kanadas (matēmatiku), Leonīds Rudzis no Francijas (anglistiku) un Georgs Smirnovs (mūziku). Pārējie izlaiduma jaunieši beidza 13. klasi: Astrīda Caune, Sandra Galiņa, Nora Grīna, Inga Grīnberga, Benita Jaundāldere, Silvija Kļaviņa, Edvīns Melbārdis, Anita Nagele, Dāvis Pētersons, Egons Piķelis, Paulīne Riemere un Rita Rīdzeniece.

Kopā ar liecībām absolventi saņēma LCK, DV Rietumvācijas valdes, LNF Zviedrijā un O. Soikanes dzīvesbiedra nelaikā M. Soikana darbu krājumu un skolas devu – jaunāko grāmatu. Fraternitas Lataviensis pārstāvis Egīls Levits nodeva rēgulāro balvu labākajai abitūrientei Lienei Ozolai.

Vecāku pārstāvis J. Apinis izteica pateicību vācu iestādēm par atbalstu skolai un audzinātājiem par veikto darbu. Abitūrientu vārdā runāja Guna Kļaviņa, bet atvadījās klases audzinātājs A. Spoģis.

-xy-

Sporta darbinieku kongress Toronto

Toronto Latviešu namā 24. maijā pulcējās Kanadas latviešu sporta darbinieki gadskārtējam kongresam, kuŗā ievēlēja valdi turpmākiem diviem darbības gadiem. Kongresu uzrunāja LSAK valdes priekšsēdis A. Tīcmanis, aicinot visus strādāt un kalpot brīvai Latvijai. Par kongresa vadītāju ievēlēja R. Bulti, bet sekretāriem I. Vilmani un A. Dzilnu.

Domstarpības izraisa mandatu tiesību jautājums. Pēc ilggadējās prakses mandatu skaitu noteica iepriekšējā gadā reģistrēto biedru skaits, bet valde, izziņojot kongresa darba seku, bija atzīmējusi, ka kongresā pilntiesīgi būs tikai tie, kas nokārtojuši reģistrācijas maksu par tekošo gadu. Valde kongresā paskaidroja, ka tā bijusi kļūda un lūdza kongresu pieturēties pie vecās kārtības. Kongress tomēr ieteica pieturēties pie izziņotās kārtības. Izteica arī domas, ka mandatu skaita noteikšanā vajadzētu ieskaitīt arī reģistrēto jauniešu skaitu, jo statūti jaunatnei mandatu tiesības neliedz, kaut arī valdē var ievēlēt tikai pēc attiecīgā vecuma sasniegšanas. Pēc šo jautājumu noskaidrošanas kongresa gaitā nekāda domstarpību nebija.

A. Tīcmanis sniedza īsu ziņojumu par iepriekšējo darbības posmu, atzīmējot, ka būtu vēlama dzīvāka jaunatnes iesaistīšana sporta organizācijas darbā. Valdes un atsevišķo nozaru ziņojumi rādīja, ka vairākas nozares kļuvušas pasīvas dažādu apstākļu dēļ un jādomā par nozaru aktīvitātes iedzīvināšanu. Pa daļai vainojami dažu nozaru neaktīvie vadītāji, vecājiem aizejot, kad darbu turpinājušas atsevišķas personas. Būtu ļoti nepieciešami Sidrabenē izbūvēt arī tenisa laukumus, kas kalpotu visai latviešu sabiedrībai. Ž. Zentiņš ziņoja par Ziemeļamerikas baltiešu sporta federācijas darbu, atzīmējot, ka darbība bijusi sekmīga. It īpaši atzīmējams latviešu delegācijas — E. Pērkones un J. Vilmaņa – devums šim darbam. Ž. Zentiņš, arī ziņoja par Brīvās olimpiadas organizācijas darbu, kuŗā iesaistīti daudz latviešu sporta darbinieku visādās darba komitejās. Darbs rit samērā labi, bet darbība visumā nonākusi laika trūkumā. Jācer, ka 4., 5. un 6. jūlijā būs pietiekoši daudz skatītāju. Ikviena pienākums rezervēt šīs dienas brīvo olimpisko sporta sacīkšu apmeklēšanai.

Atsevišķo sporta kopu ziņojumi rādīja, ka aktīvākā bijusi Toronto latviešu YMCA, iesaistot savā darbības lokā visskuplāko dalībnieku skaitu, it īpaši jaunatni. O. Zvirgzdgrauda ziņojums pieskārās pie materiālām grūtībām, ar kādām jasastopas šī sporta interesentiem dārgās municijas un ieroču dēļ. Latviešu šāvēji guvuši labas sekmes visas Kanadas mērogā. Iepriecinoša bija arī ziņa, ka Hamiltonas Sparta solās kļūt atkal daudz rosīgāka. Vienreizēji sekmīgs bijis latviešu Vieglatlētu klubs. Daudzi latviešu meistarklases vieglatlēti guvuši panākumus pasaules mērogā, it īpaši A. Tīcmanis. Ievērojot A. Tīcmaņa panākumus, kongress izraudzīja A. Tīcmani kā apbalvojamo latvieti Brīvās olimpiadas banketā, kuŗā katrai tautībai būs viens apbalvojamais.

LSAK valdes priekšsēža amatam bija divi kandidāti – R. Bulte un J. Vilmanis, ievēlēja R. Bulti. Valdē ievēlēja J. Vilmani, I. Vilmani, D. Egli, J. Daugavieti, A. Ciemgali, I. Leju, G. Gubiņu un V. Kļaviņu. Jāatzīmē, ka no vecās valdes nekandidēja A. Tīcmanis, Ž. Zentiņš, R. Auptmanis, J. Ertmanis, K. Gulbis un O. Zvirgzdgrauds, tā dodot iespēju iesaistīt LSAK valdē jaunākus sporta darbiniekus.

Revīzijas komisijā ievēlēja O. Kurcigu, R. Kadiķi un R. Auptmani.

Kongress apstiprināja arī A. Tīcmani kā otro LSAK mūža biedru. Kongress veltīja daudz uzmanības nākošo darbības plānu apspriešanai, izraugot arī statūtu komisiju, lai papildinātu vai labotu pastāvošos statūtus. Aizvadītais kongress bija viens no visgaŗākiem, jo ilga no pl. 10.15 līdz 16.40. Kopējais vērtējums bija, ka kongress bijis ļoti mērķtiecīgs un beidzās labā saskaņā, tā garantējot arī sekmīgu un labi organizētu sporta dzīvi nākotnē.

Ž. Zentiņš

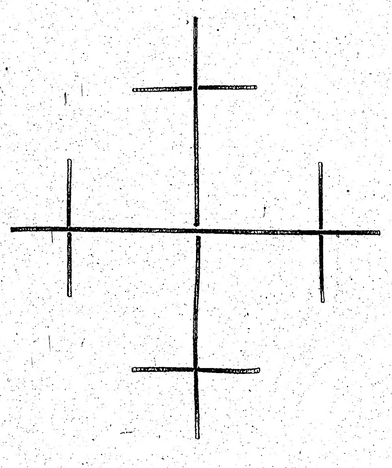

Mūsu dzimtās sētas kaimiņš

Voldemārs Akacis-Bračka

pievienojies veļu pulkiem.

Tur, kur dūcą dzirnakmeņi...
Un citur — viss zāles aizaudzis
Kā aizmirsts kaps.

Bārbelieši

Trīs iespiestā vārda kalpi pie kopējā preses galda DV ASV 30 darbības gadu atceres sarīkojumā Klīvlandē. No kreisās DV Mēnešraksta redaktors Raimunds Čaks, Laika redaktors Aitūrs Strautmanis un Latvija Amerikā redaktors Viktors Irbe, Ņujorkā, kas vadīja arī žurnālu Treji Vārti, bet pēdējā laikā no vad. atteicies. Ir retas tās reizes, kad mūsu vārda mākslas kalpi var satikties pie kopējā galda, un arī tad tikai darbu darot, jo privātas dzīves tiem tikpat kā nav. Divi no viņiem ir jau pensionāri, trešais tiem seko. Drīz mūsu preses darbs balstīsies tikai uz pensionāriem...

Akadēmiskā dzīve

Izdevums Akadēmiskā dzīve ik reizes sniedz kādu rakstu, kas rada ievērību plašākām pārrunām. Izņēmums nav arī nesen iznākušais 22. numurs, 102. lp.

Vidējās paaudzes autore Selga Silkalne rakstā „Antiņa mazdēlu literārā sacelšanās jeb latvisko ideālu bankrots trimdā", apskata jauno rakstītāju darbu dažas īpatnības un meklē to cēloņus. Divdaļīgais virsraksts, kādi bija raksturīgi iepriekšējā gadsimtā, šoreiz norāda uz raksta divām daļām.

Autore raksta sākumā konstatē, ka trimdā arvien vairāk sāk nākt bažas, ka jaunie varētu atrauties no vecās paaudzes ideāliem, varētu atsvešināties no latviskās dzīves ziņas un attālināties no tautas kopības. Jaunatnei neesot vadoņu un varoņu. Kā vienu no iemesliem jauniešu savdabīgos varoņu tēlojumos autore ieskata vecās paaudzes ironizēšanu par dažādiem trimdas notikumiem, kā piemēru minot Jaunās Gaitas interviju ar Modri Zeberiņu.

Jaunatnei vienmēr bijuši citi uzskati, tie meklē kaut ko jaunu. Dažas no jaunatnes kustībām visā pasaulē guvušas ievērību un plaši izplatījušās, daudzas citas aizmirstas tikpat ātri, cik ātri tās radušās. „Hipīšu kustība" sešdesmito gadu beigās bija kaut kas jauns, kas aizrāva daudzus jauniešus. Bet vai šo kustību radīja vecās paaudzes „ironizēšana"? Laikam gan nē.

Pasaulē pašreiz trūkst ievērojamu vadoņu, kas sevišķi sakāms par rietumu zemēm. Šis laiks nav arī varoņu laiks, kāds bija šī gadsimta pirmajā pusē, kad latvieši izcīnīja savu neatkarību pēc Pirmā pasaules kara vai cerēja to atgūt Otrā pasaules karā. Amerikā aizmirsti Korejas vai Vietnamas kara varoņi, bet drīzāk par varoņiem uzskata tos, kas dažādos veidos izvairījās no iesaukšanas bruņotos spēkos. Latvieši sākuši ironizēt vai skatījuši greizos spogulos latviešu nacionālos varoņus. Nav dzirdēts, ka kāda cita etniskā grupa būtu tik tālu nonākusi.

Autore apskata dažādus Antiņu tēlus, atzīstot, ka Antiņš vēl arvien ir uzticīgs trimdas latvieša līdzgaitnieks baltās un nebaltās dienās. Idejas vairs nevaldzina latviešu jauniešus rietumos, bet otrādi tas ir okupētajā Latvijā, kur vajadzīgas idejas, kas „aizrauj". Rakstā ir interesanti raksturojumi ar jauno literātu piemēriem. Kā labsirdīgā Antiņa tēla piemērs minēts Viļa Baumaņa (rakstā kā autors minēts Viktors Baumanis) teksts skaņu platē „Circeņa kāzas", ko iedziedājuši Trīs no Pārdaugavas.

Jānis Pone apskata Tērbatas universitāti un tās studentus, atzīmējot, ka mācītājs Jānis Reiters bija viens no pirmajiem zviedru laiku tērbatniekiem, vēl kādam ducim bijuši latviešu vārdi (Irbe, Osis, Grieviņš), bet līdz 1850. gadam latviešu studentu skaits Tērbatā bijis 33. Rūdolfs Markus aprakstījis Latvijas universitāti laika griežos, skaitļos un vārdos.

Plašs raksts ar piemēriem un izskaidrojumiem ir Kārlim L. Ozoliņam par senlatviešu mītoloģiskiem tēliem un idejām tautasdziesmu spogulī. Salīdzinājumi ar piemēriem ir Haralda Biezā rakstā „Baltu valodas indoeiropiešu valodas radniecības modelī". Te izskaidrota arī cilvēku valodas zīmju sistēma. Divus rakstus devis Nikolajs Picka.

Divi autori snieguši personīgas atmiņas. Jānis Ikstrums interesantā stāstījumā atceras Baigo gadu Latvijas statistikas pārvaldē, pieminot dažus mazāk zināmus gadījumus. Juris Zankevics raksta par bēgļu laiku Pirmajā pasaules karā un Latvijas valsts proklamēšanu. Indriķis Šterns devis plašāku apskatu par vēsturnieku Arvedu Švābi. Bez tam daži grāmatu apskati, akadēmisko organizāciju dzīve, atceres, jubilejas, panākumi.

V. Irbe

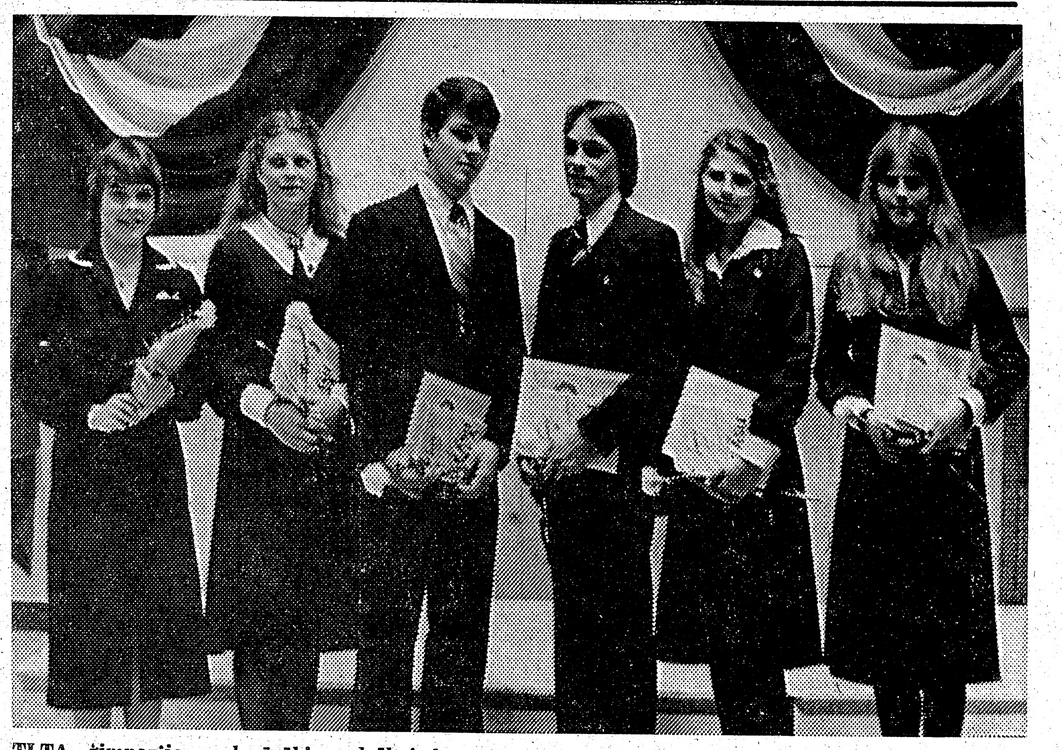

TLTA ģimnazijas sekmīgākie audzēkņi, kas saņēma speciālas veltes. Attēlā no kreisās: Sandra Ķuze, Inta Šulca, Kārlis Ozols, Alberts Zubāns, Zinta Briede un Ilze Ezergaile.
Foto: J. Liģers

Sacensība grafiķiem

7. Vispārējo latviešu dziesmu svētku (1983. g.) rīcības komiteja Milvokos rīko sacensību dziesmu svētku idejas grafiskā ietērpa metam - zīmējumam, kas izlietojams dziesmu svētku plakātam, nošu krājuma un svētku vadoņa vākiem un citām publikācijām, kā arī dziesmu svētku piemiņas zīmei — žetonam. Metam jāatspoguļo dziesmu svētku ideja un jāietver teksts: „7. Vispārējie latviešu dziesmu svētki ASV, Milvokos 1983" un „Dziesmā viju Latviju".

Iesniedzami 2 zīmējumi: a) plakāts 17" x 22" (43 x 56 cm) vienkrāsains vai krāsās, ne vairāk par trim krāsām; b) idejas meta vienkāršots variants, piemērots iestrādāšanai metallā - svētku žetonam. Pirmā godalga 300, otrā 150 dol.

Žūrijas komisijā dziesmu svētku rīcības komitejas prezidijs, dekorātīvās nozares vadītājs un pieaicināti mākslinieku un daiļamatnieku pārstāvji.

Darbi iesūtāmi līdz 1980. gada 15. novembrim dziesmu svētku dekorātīvās nozares vadītājam A. Kreišmanim: 900 N. 58th Street, Milwaukee, WI 53213, U.S.A.

Iesniedzamiem darbiem jāpievieno slēgta aploksne ar autora vārdu un adresi. Uz aploksnes atzīmējams moto, kāds jāraksta arī uz sacensības darba. Komitejai tiesības godalgas sadalīt vai arī nepiešķirt un tās lēmumi ir galīgi.

Godalgotie darbi pāriet dziesmu svētku rīcības komitejas īpašumā. Negodalgotos darbus sūtīs atpakaļ, ja to autori segs pasta izdevumus.

Pa skuju ceļu aizvadītie

Pēc ilgākas slimošanas acis uz mūžu 14. maijā Anglijā aizvēris dziesmu un mūzikas mīlotājs diriģents Andrejs Pommers. Jau no pirmajiem trimdas gadiem Anglijā nelaikis pievērsās koŗu diriģēšanai, vadīdams un apmācīdams vispirms vīru kori Dzintarzeme un vēlāk vīru kori Daugava. Pommers bija arī rosīgs jaunatnes mudinātājs mācīties seno latviešu mūzikas instrumentu — kokli. Viņš vadīja kokļu spēles mācības Līdsā un Bradfordā, izaudzinādams jo augstvērtīgus koklētāju ansambļus. Anglijas latviešu 9. dziesmu dienās 1975. gadā Lesterē Pommers vēl diriģēja jauktos un vīru koŗus, bet 4. Eiropas latviešu dziesmu svētkos 1977. gadā Londonā smaga slimība viņam liedza stāties koŗu priekšā. No šīs slimības Pommers vairs neatspirga un savas dzīves pēdējos gadus pavadīja slimības gultā. Pirms apm. gada mira nelaika dzīvesbiedre, rosīgā DVF Boltonas nodaļas vanadžu kopas vadītāja Milda Pommere.

Andrejs Pommers dzimis 1904. gada 22. jūlijā. Trimdas gados bija rosīgs DVF Boltonas nodaļas biedrs. Apbalvots ar DV Atzinības rakstu.

Pēdējā gaitā nelaiķi izvadīja 20. maijā, lielam draugu pulkam klātesot. Pateicības vārdus un ziedus nesa Anglijas dziesmu dienu organizācijas komiteja, koŗu un koklētāju pārstāvji, DVF nodaļas un daudzi citi.

Aizmūža pulkiem savā 81. mūža gadā piepulcējies arī Latvijas brīvības cīnītājs kapteinis Mārtiņš Ozols. Nelaiķis dzimis 1899. gada 26. oktobrī Vidzemē. 1919. gadā pievienojies Cēsu skolnieku rotai kā brīvprātīgais un piedalījies izšķirīgajās cīņās 6. jūnijā pie Cēsīm un Raunas. Pēc Latvijas neatkarības cīņām iestājies Latvijas kara skolā, ko beidzis pirmajā izlaidumā. Studējis vēsturi Latvijas universitātē, pievienodamies korporācijas Fraternitas Lettica saimei. Pēc artilerijas virsnieku kursu beigšanas paaugstināts kapteiņa pakāpē un ieskaitīts Krasta artilerijas pulkā Daugavgrīvā. Kad padomju armija iebrukā Latvijā un komūnisti pārņēma varu, Ozolu demobilizēja. Viņš strādāja savās tēva mājās Priekuļu pagasta Lejasplūčos, kur jau agrāk aizvien pavadījis savas brīvās dienas. Latviešu leģionā bijis baterijas komandieris, piedalījies atkāpšanās kaujās pie Opočkas un citur. Līdz ar citiem Leģiona karavīriem nonācis Cēdelgemā. Pēc atbrīvošanas no gūsta pārcēlies uz Angliju, kur nodibinājis ģimenes dzīvi. Bijis DVF Darbijas nodaļas dibinātājs un 5 gadus valdes priekšsēdis. Viņa dzīvesbiedre Ilma uzsāka Darbijā zobārstes praksi, kur strādā vēl tagad. Ģimenē izaudzināti 3 dēli un viena meita, bet divas nedēļas pirms Mārtiņa Ozola nāves, viņu vidējais dēls Tālivaldis mira traģiskā nāvē, un 29. jūnijā Brukvūdas kapsētā aizgājušo cīnītāju guldīja blakus aizmūžā aizsauktajam dēlam.

A. L.

MLĢ II — nākotnei

Ieslēdzot desmito ātrumu MLĢ Draudzīgā aicinājuma galvenam laimestam, Jūs varat 80 dienās apciemot visus brīvās pasaules latviešu centrus!

Bet ja Jums nav 80 brīvu dienu, Jūs varat šo laimestu uzskatīt par MLĢ devumu degvielas krizes apkarošanai, un turklāt vēl veselības kopšanai, vai arī daždien tikai just īstu vēju sejā traucamies. Varbūt pat divatā! *Jo divi galvenie laimesti ir „PEUGEOT" tipa 10 ātrumu kungu un dāmu vieglsvara divriteņi!*

Izloze: Minsterē 1980. gada 18. novembrī.

Iegādājieties MLĢ laimesta zīmes! Ieguldījums MLĢ un mūsu nākotnei!

saulainē labi klājās

Sabrauksim Saulainē
Jāņu dienu nolīgot!
Būs miestiņš, būs sieriņš,
Jāņugunis lejiņā!

Jāņi Saulainē 1980. g. 21. jūnijā

EDGARA KRAUJIŅA ĪSLUGA

LIGO VAKARS MADARĀS

Aktieŗi, Dainas koris, Kalvis, Imanta Saksa mūzikālie aranžējumi un pavadījumi — Juŗa Dzeguzes iestudējums

Divas izrādes: plkst. 6.00 un 8.00 vakarā

JĀŅA TĒVS UN JĀŅA MĀTE

Jāņugunis, ugunskuri, līgošana, apdziedāšanās
Hansa PLAUDES (Robertson Motors) uguņošana

JĀŅU BALLĒ — RUNČI

Ieeja: $7.00, pensionāriem un studentiem $5.00, jauniešiem no 13 — 16 gadiem $3.00, bērniem bez maksas.
Auto novietošana — bez maksas.

Ielūdz SAULAINES pārvalde

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

28. jūnijā Līgosvētki Tālavā.

4. oktobrī Latviešu nama gada svētki.

4—6. jūlijam „Brīvās Olimpiadas" sacensības Etobicoke Centennial Park laukumā un zālēs. Ukraiņu, igauņu, lietuviešu un latviešu kopējs sarīkojums.

LATVIEŠU KONCERTAPVIENĪBAS KONCERTI

18. septembrī — ceturtdien — pl. 20 mecosoprāna Ileānes Pētersones koncerts St. Andrews Presbiterāņu baznīcā.

1. novembrī — sestdien, pl. 20 komponista Jāņa Kalniņa darbu koncerts Centrālā tehnikuma auditorijā.

1981. GADĀ

21. februārī, sestdien, pl. 20 Linda Alļe — čello, Town Hallē.

14. martā, sestdien, pl. 20 Andris Rožkalns — klavieru koncerts, Town Hallē.

25. oktobrī ALT Vašingtonas ansambļa divas viesizrādes Bickford Park skolā.

1981. GADĀ

1. — 5. jūlijam 7. Latviešu dziesmu svētki Kanadā.

HAMILTONA

24. oktobrī ALT Vašingtonas ansambļa viesizrāde.

SAULAINE

21. jūnijā Jāņu sarīkojums ar E. Kraujiņa uzvedumu Līgo vakars Madaļēā, ar aktieru un dziedātāju ansambļu piedalīšanos J. Dzeguzes vadībā. Spēlēs Runči.

SIDRABENE

21. jūnijā Līgo svētki ar Almas Kārkliņas Jāņu uzvedumu.

MEZCIEMS

28. jūnijā Jāņu sarīkojums ar kopīgu līgošanu un dejām.

BĒRZAINE

12. jūlijā pl. 9 DV Toronto nod. gadskārtējās meistarsacīkstes ar šautenēm un pistolēm, kā arī māla baložu šaušana. Makšķeres un futbols. Vakarā zaļumballe. Ieeja brīva.

Izīrējama vasarnīca

apm. 35 jūdzes no Peterboro.

Zvanīt (416) 221-5390.

Aicinu visus

Vidzemes Artilerijas

pulka bijušos karavīrus uz satikšanos 1980. g. 9. un 10. augustā Gaŗezerā.

VILIS KRŪMIŅŠ

Toronto Latviešu biedrības sestdienas skolas 29. izlaidums. Attēlā skolu beigušie un skolotāji. 1. r. no kreisās: Maira Krastiņa, Ūve Hodgins, Daina Gulbe, Brigita Baumane, Sarma Gaide, Edviga Sebre, Silvija Tinta, Inga Kukse, un Ruta Lauze. 2. r.: Skolotājas Dace Cielava, Dace Prauliņa-Balarde, Biruta Niedra, absolv. kl. audzinātāja Elizabete Pētersone, skolas pārzine M. Matīsa, absolv. kl. audzinātāja Irma Ķeniņa, skolotājas V. Slavieša, B. Kūla, A. Brīviņa un absolv. Elga Jēkabsone; 3. r.: Ilze Grāvīte, Dāvids Balodis, Ronalds Pakalns, Uldis Hodgins, Harolds Ozols, Ēriks Ābele, Pēteris Siksna, Alfrēds Ķelle, Andris Balodis, Pēteris Rudzītis, Andis Rasa, Arnolds Treijs, Juris Jente un Pēteris Ķiesners.
Foto: J. Līģers

TLB Sestdienas skolai 29. izlaidums

Toronto Latviešu biedrības sestdienas skolas 29. izlaiduma akts 7. jūnijā Latviešu namā bija pulcinājis ap 200 šī svinīgā notikuma dalībnieku. Skolu tās 30. mācību gadā šogad beidza 24 audzēkņi. Pēc karoga ienešanas akta dalībnieki, māc. Ivara Gaides aicināti, vienojās svētbrīža dziesmā: „Dienu, ko Dievs tev dod, sirds, vērā liec". Mācītājs norādīja absolventiem uz tēvu valodas saglabāšanu, kas turama svēta, jo to mūsu tautai devis Dievs.

Absolventus apsveica Toronto Latviešu biedrības priekšnieks L. Ozols. Arī viņš atgādināja cienīt mūsu valodu, kas ir tautas pastāvēšanas pamats. Pēc Latvijas himnas absolventus vēl uzrunāja skolas pārzine Milda Matīsa un LNAK izglītības nozares vadītājs J. Mežaks, apsveicot no LNAK valdes priekšsēža T. Kronberga. Viņš atgādināja mūsu tautas iznīcināšanas briesmas okupētajā Latvijā, kur latvieši vairs palikuši tikai 52 proc. Arī svešumā mūs apdraud asimilācija, vairojas jauktu tautību laulību skaits. Jaunajai paaudzei jāapzinās mūsu tautas draudīgais stāvoklis. Viņš atgādināja mūsu tautiskās atmodas laikā teiktos spārnotos vārdus: „Mans zelts ir mana tauta".

Skolas karogu 7. klasei nodeva R. Pakalns ar Brigitu Baumani un Sarmu Gaidi, bet saņēma K. Briedis ar Lailu Vilku un Anitu Kalniņu. 8. klašu audzēkņu runas koris un atsevišķi deklamētāji skandēja V. Veldres Pie Brīvības pieminekļa, ko iezīmīgi papildināja uz ekrāna rādītie diapozitīvi. Beigās, visiem dziedot, izskanēja Tev mūžam dzīvot, Latvija!

Skolas beigšanas apliecības un grāmatu veltes absolventiem pasniedza J. Mežaks ar skolas pārzini M. Matīsu, TLB pārstāvis skolā V. Pakalns un abu izlaiduma klašu audzinātājas Irma Ķeniņa un Elizabete Pētersone. Labākajām latviešu valodas zinātājām pasniedza naudas balvas un grāmatas: Silvijai Tintai (A. Gribusta fonda balva un prezidenta K. Ulmaņa grāmata Degsme), Brigitai Baumanei (Alīses Cēberes fonda balva, J. Raiņa Uguns un nakts un sudraba saktiņa), Sarmai Gaidei (K. Stagava fonda balva un Ingrīdas Vīksnas Piecas naktis). Otrās vietas ieguvēji — Ilze Grāvīte (I. Vīksnas Piecas naktis un sudraba saktiņa) un Harolds Ozols (A. Eglīša Audiet mani karogā un 2 nedēļas brīvu uzturēšanos Sidrabenes vasaras nometnē). Ar grāmatas velti viņus abus apveltīja arī rakstniece Biruta Senkēviča par aktīvu līdzdalību pēdējā LNAK padomes sesijā. 3. vietas ieguvēji — Rolands Pakalns par latvisku stāju un nenokavētām mācību dienām (neviena diena) saņēma A. Eglīša grāmatu Audiet mani karogā un R. Ekšteina Stipri piesiets, bet Pēteris Siksna — J. Raiņa Dzejoļu izlasi un A. Eglīša Audiet mani karogā.

Elviga Sebre par īpatu latvisku izdomu zīmējumos, illustrējot tautasdziesmas skolas žurnālā Auseklītis, saņēma J. Raiņa Dzeju izlasi un 1 brīvu nedēļu vasaras nometnē Saulainē, bet Dāvids Balodis par centību 2 nedēļu uzturēšanos Saulainē un TLB drāmatiskās kopas naudas balvu 20 dol. 8.b klasē balvas (pasniedza pārzine ar klases audzinātāju E. Pētersoni) par labākām latviešu valodas zināšanām saņēma Inga Kukse — A. Plensnera grāmatu 20. gadsimta pārvērtības un sudraba saktiņu. B. Senkēviča viņai savukārt nodeva 20 dol. Andris Balodis (2. v.) saņēma M. un P. Vāgneru balvu 20 dol., I. Vīksnas Piecas naktis un 2 nedēļas Saulainē. Par centību Uve Hodgina ieguva I. Vīksnas Piecas naktis un saktiņu, Ruta Lauze — arī Piecas naktis un sudraba gredzenu, bet Andis Rasa Valmieras kājn. pulka vēsturi.

Par centību īpašu balvu vēl saņēma Daiņa Gulbe — 2 nedēļas Sidrabenē. Visi absolventi savukārt saņēma TLB sestdienas skolas un latviešu sabiedrības ziedoto kopējo balvu — Kārlis Skalbe stāsta, ko sarakstījusi Ilze Skalbe - Legzdiņa. 7. kl. audzinātājs J. Ruskis savukārt pasniedza veltes sekmīgākām skolniecēm Lailai Vilkai un Lindai Kronbergai.

Lielisku latviešu valodu un labu latvisku stāju no 8. klases absolventiem apliecināja Silvija Tinta, tāpat arī 8.b kl. pārstāve Inga Kukse savos atvadvārdos. Vecāku pārst. E. Baumanis pasniedza 8.a kl. abitūrientu kl. velti Irmai Ķeniņai (H. Lapiņa kokgriezums) un kā pateicību skolai abu izlaiduma klašu velti — diapozitīvu aparātu. Pateicības vārdus skolai veltīja arī 8.b klases vecāku pārstāvis A. Krastiņš. Klases audzinātāja E. Pētersone jau iepriekš bija saņēmusi savas klases velti — tautisku saktu.

TLB priekšnieks L. Ozols apveltīja ar sudraba krūšu nozīmi 5 gadus skolā darbojušos skolotāju Daci Prauliņu un TLB pārstāvi skolā V. Pakalnu. Izlaiduma akta programmu vadīja skolotāja B. Kūla, klavieru pavadījumus spēlējot Dacei Cielavai. Abitūrientu klašu vecāki Guntas Sebres vadībā bija sarūpējuši azaidu, kur abitūrientus un audzinātājus sveicinot, pasniedza skolas pārzinei aploksnes: A. Šterns (DV Kanadas valde), Zinaīda Ābele (Austrumu ev. lut. draudze), K. Zenaitis (DV Toronto nodaļa) un personiski — sabiedriskā darbiniece Mirdza Lejiņa. Vēlāk abitūrienti ar klašu audzinātājiem un vecākiem devās uz Sidrabeni, kur pavadīja laiku sporta spēlēs.

O. K.

Jānis un Aina Ķinēni savā gleznu skatē Latviešu namā Milvokos. Māc. J. Ķinēns ievēlēts par Sv. Jāņa draudzes ganu Milvokos.
Foto: V. Jaunkalnietis

aira
uta
ne,
olv.
eris
gers

Pētersone
aņēmusi sa-
— tautisku

s L. Ozols
a krūšu no-
darbojušos
Praulinu un
ā V. Pakal-
a program-
ja B. Kūla,
nus spēlējot
tūrientu kla-
Sebres vadī-
azaidu, kur
audzinātājus
skolas pār-
šterns (DV
inaida Ābe-
. lut. drau-
(DV Toron-
oniski — sa-
e Mirdza Le-
ienti ar kla-
un vecākiem
i, kur pava-
pēlēs.

O. K.

amā Milvo-
udzes ganu
aunkalnietis

Labi izdevusies Centra loterija

TORONTO LATVIEŠU CENTRĀ PĀRI PAR 600 BIEDRU

Toronto latviešu centra informācijas sanāksme 4. jūnijā bija apvienota ar lielās loterijas izlozi, klāt esot ap 200 interesentiem. Centra valdes priekšsēdis Valdis Liepiņš tuvāk pakavējās pie līdzšinējiem veikumiem. Pašlaik notiek ēkas pārbūves darbi un apkārtnes uzpošana. Pēdējo veic dārzu architekts E. Lazda. Pārbūves darbos piedalās arī brīvprātīgie talcinieki, bet galvenos darbus veic savu nozaru speciālisti. Kā priekšsēdis izteicās, līdzšinējo Credit Union Drive turpmāk pārdēvēs par „Rīga Road", par ko jāsaņem attiecīgo pašvaldības iestāžu atļauja.

Runājot par naudas līdzekļiem, V. Liepiņš aprādīja, ka lielā darba slodze nav ļāvusi plašāk piestrādāt pie līdzekļu sagādes, bet padomā īpaša akcija pie kanadiešu firmām. Vītola ģimenes (Venecuēlā) 120.000 dol. bezprocentu aizdevums pagarināts vēl uz vienu gadu. Sanāksmes dalībnieki tālos ciemiņus Vili un Valentīnu Vītolus sumināja ar aplausiem. Centra 9 mēnešu darbības operātīvais atlikums 16.000 dol., kur īpaši nopelni Centra dāmu komitejai ar priekšnieci Silviju Zeltkalni. Jau ilgāku laiku norit sarunas par Latviešu kreditsabiedrības nodaļas atvēršanu. Par DV grāmatnīcas nodaļas atvēršanu vēl parakstāms līgums.

Pie Centra nākotnē atradīsies 3 karogi: Latvijas, Kanadas un Ontario provinces. To pacelšanu izdarīs 18. novembrī. Karavānas Rīgas paviljons Centrā darbosies no 20. līdz 29. jūnijam. Karavānas „pases" aicināts iegādāties Centrā.

V. Liepiņš veltīja arī pateicību Centra pārbūves darbu plānotājiem arch. U. Gustavam, inž. Edv. Kalniņam, inž. A. Kalnam un pārbūves darbu vadītājam A. Jekumam, kas savukārt pakavējās pie līdzšinējā veikuma. Nama apakšējā stāvā iekārtos Centra klubu, kādēļ izteikts aicinājums ierosināt klubam piemērotu nosaukumu.

Par līdzekļu sagādes komitejas darbu ziņoja V. Vāgners. Loterija iecerēto 15.000 dolaru vietā devusi 18.00 dol. Līdzekļu vākšana ārpus Toronto īstenojusies par 38,7, bet Toronto — 18 proc. Šim darbam vairāk pievērsīsies vasaras mēnešos. Līdzekļu vākšanas akcija no š. g. 1. janvāra līdz 30. maijam devusi 50.000 dol. Par līdzekļu vākšanas akciju ar kanadiešu firmām informēja šīs akcijas vadītāja Liliana Stāraste. Apzinātas ap 450 firmas. Šai sakarā iespiež īpašu brošūru, kam iekārtojuma metu devis mākslinieks Uģis Brūveris. Tautieši, kam tuvākas pazīšanās ar kanadiešu firmām, aicināti šo akciju sekmēt.

Centra pilnsapulce, kā to ziņoja V. Liepiņš, paredzēta 11. septembrī, pl. 19.30. Biedru skaits jau pārsniedz 600, bet cerības gada beigās sasniegt 1000.

Loterijas izlozi vadīja Inta Kalniņa ar V. Liepiņu, V. Vāgneri, Ž. Grundmani un I. Stārastu. Tanī bija 34 latviešu mākslinieku dāvātās gleznas, 2 keramikas darbi un 2 sienas segas. Laimētāji: R. Kalupnieks (Hamiltona), H. Ozoliņš (Šelburna), Rūdolfs Roze (Toronto), Vizma Maksiņa (Toronto), K. Galvāns (Toronto), Millija Zvejniece (Sv. Katrīnas), I. Lejnieks (Toronto), A. Vikmanis (Montreala), K. Apse (Toronto), Hilda Auptmane (Toronto), Jānis Ozols (Toronto), M. Mukāns (Sv. Katrīnas), J. Langenfelds (Toronto), Elvīra Ozoliņa (Skarboro), A. Zieds (Vilovdāle), V. Henišs (Vestona), H. Reinbergs (Toronto), Ž. Ziemelis (Hamiltona), Alise Karule (Toronto), V. Ķūrēns (Davnsvjū), Zinta Gulēna (Toronto), R. Muižnieks (Toronto) Ženija Grava (Grēvenhursta), V. Miķelsons Donmils), A. Bērziņa (Satona), L. Bālēvics (Toronto), V. Ivanenko (Toronto), R. Freimuts (Toronto), L. Kijuts (Hamiltona), E. Mantnieks (Toronto), M. Pāvelsons (Toronto).

Centra komitejas priekšsēdis V. Liepiņš pateicās māksliniekiem par loterijas atbalstu. Īpašu atzinību saņēma arī Inta Kalniņa par 3 mēnešu lielo darbu loterijas priekšdarbu veikšanā un Ārija Šteina kā šīs idejas ierosinātāja un vērtīgo laimestu sagādātāja.

O. K.

Toronto Latviešu Centrā, kur notika lielās loterijas izloze par labu Centra izveidošanai, bija ieradušies tāli viesi — Vilis un Valentīna Vītoli no Venecuēlas, kas iepazinās ar Centrā veiktajiem pārbūve darbiem. Vītoli bija Centram aizdevuši arī 120.000 dolaru bez procentiem. Iepazīstoties ar pārbūves gaitu norisi, viņi šo aizdevumu pagarināja vēl uz vienu gadu, tāpat neprasot par to augļus. Attēlā no kreisās: Vilis Vītols, B. Rubesa, architekts U. Gustavs, kas iepazīstināja ar pārbūves darbiem, un Valentīna Vītola. Foto: J. Liģers

TORONTO ZIŅAS

● Baltiešu draugs, ukraiņu profesors senātors Pauls Juziks ievēlēts par Kanadas tautas mākslas padomes priekšsēdi. Jaunievēlētā valde satikās ar daudzkultūru ministru Dzēmu Flemingu Otavā, kur apstiprināja mākslas padomes jauno budžetu un programmu. Senātors P. Juziks un L. Kosars ir arī valdes locekļi Kanadas vienības padomē, kas savukārt pārstāvēta Kanadas Dominijas dienas komitejā, ks atbildīga par 1. jūlija svinībām Kanadā. Šis komitejas priekšgalā atrodas Ivon Des Rochers, Montrealā. Komiteja plāno Kanadas Dominijas dienā, 1. jūlijā, sarīkot ap 1000 dažādu sarīkojumu visās Kanadas provincēs un Ziemeļu territorijā.

● DV Teātŗa Kanadā vadītājs Valdis Martinsons meklē piemērotu kanadiešu autora lugu tulkošanai gadskārtējam Internacionālajam teātŗa festivālam šoruden Toronto ,kurā aicina piedalīties iepriekšējā gadā labākās sekmes guvušos ansambļus. Arī šogad DV Teātris Kanadā ir to ansambļu vidū, kas uzaicināti piedalīties. Šogad apvienība noteikusi, ka katram ansamblim jāpiedalās ar kādas kanadiešu autora lugas tulkojumu.

● Māc. I. Gaide kristījis Tatjānu Ilonu Muižnieci, Rolanda un Rasmas, dzim. Stagava, meitu un Lauru Nikolu Ozoliņu, Valža un Laumas, dzim. Kaļiņa, meitu.

● Māc. I. Gaide salaulājis Andu Šleseri-Robertsoni un Džeriju Viljamu Romnu.

● Līgo svētku pārnakšņotājiem Saulainē telpas pieprasāmas L. Bāderei, tālr. 625-4170.

● Toronto vidusskolu sporta apvienības meistarsacīkstēs 21. maijā Etobiko Centennial stadionā Uldis Hodžins, kas šogad beidza TLB sestdienas skolu un mācā Džarvis kolledžas institūta 9. klasē, ieguvis divas godalgas: zelta medaļu tāllēkšanā (5,67 m) un sudraba augstlēkšanā (1,65 m) zēniem zem 14 gadiem.

● Gadskārtējais internacionālais „pikniks" risināsies no 4. — 6. jūlijam Molsona alus darītava atbalstā. Šo, pēc kārtas jau 14. sarīkojumu, oficiāli ievadīs 4. jūlijā pilsētas valdes laukumā ar ASV sumināšanu (Salute to USA), sakarā ar 4. jūlija Neatkarības dienas svinībām ASV, kas notiks no pl. 12 — 14 un no pl. 19 — 22. Sarīkojuma turpmākās norises 5. un 6. jūlijā, no pl. 10 — 22 Toronto saliņās. Šī lielākā gadskārtējā sarīkojuma ierosinātājs un programmas sastādītājs ir CHIN radio prezidents un žurnālists Džonijs Lombardi. Paredzēti pāri par 200 dažādu sarīkojumu, no tiem ievērojamākie ir Molsona folkloras deju grupu sacensības, Miss Bikini izraudzīšana, polka dejas pāriem. Tautas deju sacensībās jau pieteikušies. italieši, portugaļi, spāņi, grieķi, ukraiņi, vācieši, holandieši, dienvidslavi, žīdi, ķīnieši, filipīnieši, turki u.c. Labākās grupas godalgos. 1. godalga 1000 dol. un Molsona kauss, 2 — 600 dol. un 3. — 400 dol. Polkas sacensībās pāriem: 300 dol., 200 un 100 dol. Bez tam notiks sacensības boksā, dažādi pārsteigumi, kā arī sacensības ēšanā. Būs arī koncerts. Ieeja bez maksas, bet jāsedz brauciens ar kuģīti uz saliņām.

● Mūsu laikraksta 14. jūnija izdevuma pirmajā lappusē nepareizs dienas datums, jābūt 14. jūnijs.

● Mūsu laikraksta 14. jūnija numurā, sakarā ar V. Mukta 65 gadiem, nepareizs ir viņa dzimšanas gads. Pareizi jābūt — 1915. gads. Toronto ziņās par prāv. Dr. B. Kokina aizvadītajiem priesterības gadiem jābūt — 45 gadi.

Sandra Nogobada beigusi Erie Community kolledžu ar C.O.T.A. gradu (Certified Occupation Therapy). Viņa jau studiju laikā strādājusi ar atpalikušiem bērniem.

Jauniešu iesvēte Kristus ev. lut. draudzē Hamiltonā. Pirmajā rindā no kreisās: māc. K. Kuškēvics, Linda Leja, Linda Andersone, Debra Meca un draudzes priekšnieks V. Dāboliņš; otrā rindā no kr.: Dāvis Tērauds, Arnis Dzelme un Andris Golts. Foto: U. Golts

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTIM un P.S.R.S.

Mēs pārsūtām apdrošinātus drēbju un apavu sainīšus līdz 19²⁄₃ märc. netto

LIELA MANTU IZVĒLE MŪSU VEIKALĀ

Biroja laiks — pirmd., otrd., ceturtdien un piektdien no pl. 9.00 — 17.00.
Piektdienās vēlākā laikā — iepriekš sazinoties pa telefonu.
Sestdienās no pl. 9.00 — 16.30(trešdienās birojs slēgts.

Baltic Exporting Co.

482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M0R 2N5

Tālr. 531-3098

Vecākais latviešu puku veikals
Dibināts 1952. g.

Venus

ZIEDI, SAKĀRTOJUMI UN STĀDI
katram gadījumam
Piegāde Lieltoronto pilsētas robežās
Pasūtinājumus pieņem arī no ārzemēm un uz ārzemēm
231 RONCESVALLES AVE., TORONTO, ONTARIO M6R 2L6
Tel. darbā (416) 534-4645,
pēc darba (416) 533-4037
A. Putniņš

Dāmu un kungu DRĒBNIEKI
šuj apģērbus pēc mēra un Jūsu gaumes
Runā vāciski
Old Mill Tailors
Rudi H. Schneider
1 Riverview Gardens—769-9535
pie Bloor, vienu bloku rietumos no Jane.

LAIKRAKSTAM **LATVIJA AMERIKĀ**
125 BROADVIEW AVE., TORONTO, ONT. M4M 2E9

Lūdzu sūtiet man LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ vienu gadu	$35.00
☐ 6 mēnešiem	$18.00
☐ 3 mēnešiem	$ 9.00

Mr., Mrs., Miss. .....
Adrese: .....
Jauns abonents ☐ pagarinājums ☐
Čeku lūdzu sūtīt uz
LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING, LTD. VĀRDA

Tradiciju svarīgums

(Turpinājums no 5. lp.)

biloniešu Gilgamešs, somu Kalevala, vācu Nībelungu dziesma, igauņu Kalevipoegs un latviešu Lāčplēsis ir lielākā vai mazākā mērā folkloras kompilējumi. Japāņi uztur savu nacionālo reliģiju ar folkloras palīdzību, līdzīgi latviešu dievturiem. Leģenda izskaidro arī mūsu karoga izcelsmi. Tā vestī, ka senlatgaļu karavīri nolika savu ievainoto biedru uz palaga. Asins plūda un krāsoja abas drānas malas sārtas, bet vidus, varoņa miesas segts, palika balts. Pēc viņa nāves citi karavīri satvēra palagu un rādīja to draugiem. Kritušā cīņu biedri, sakaitināti un izaicināti, devās kaujā un uzvarēja. No tā laika latvieši vienmēr gāja karā ar šo palagu, kas izplatījās populāritātē un teritoriāli un kļuva par karogu. Tikai pēcāk tas tika pieminēts Livonijas atskaņu chronikā, kur ir runa par cēsinieku dižo rotu 1279. gadā. Ir zināms, ka Šekspīrs personiski intervējis raganas, lai izlietātu viņu māņticību Hamletā u.c. Ģēte māņticību savam Faustam, pārņēma no Šekspīra, bet Rainis savukārt aizņēmās raganas no Ģētes un bez jebkādas literārās vajadzības ietilpināja tās traģēdijā Uguns un nakts. Rakstnieku un draugu vidū Rainim bija tendence salīdzināt sevi ar Ģēti. Tas laikam bija īstais iemesls. Folkloras materiālus izmantoja arī Lafontēns, Šopēns, Šūmans, Sibeliuss, Šūberts un Longfellovs. Dainas un to skandēšana ir latviešu neatņemamā sastāvdaļa, tālab Jāzeps Vītols komponēja vairāk nekā 200 tautasdziesmu. Emīlis Melngailis veltīja tam lielāko daļu savas dzīves. Viņiem piebiedrojās arī Jānis Mediņš, Volfgangs Dārziņš u.c.

Maršals Mannerheims teica, ka Kalevala tā iedvesmoja somu karavīrus viņu atbrīvošanas cīņās, ka tā aizstāja trīs divīzijas. Ja latviešu tauta pārdzīvoja 700 gadus sveštautietu jūgā, tad mums, starp citu, jāpateicas mūsu dainām, leģendām un pasakām, kas deva iespēju mūsu senčiem saglabāt savu valodu, lepnumu, pašcieņu un identitātl, kā arī alkt pēc reālās uzvaras un brīvības, kā tas ir mūsu folklorā, kur labais vienmēr uzvar ļaunо.

Kr. Barons, Līdeks, Birkerts un vairāki citi veica apbrīnojamu darbu mūsu bagātās folkloras vākšanā un kārtošanā. Šis pasākums ir uzmanības cienīgs pasaules mērogā. Bet mūsu īsais neatkarības laiks un līdzekļu trūkums aizkavēja pamatīgāku pētīšanu. J. Sproga, L. Bērziņa, A. Švābes, K. Strauberga u.c. apceres nav pat piliens jūrā, ja to salīdzina ar cittautu publikācijām. Savienotās Valstīs vairāk nekā 50 universitātes dod izdevību specializēties folklorā. Dažas universitātes (piem. Indiānas) piešķir doktora gradu folklorā. Līdz ar to mācībspēki, visnevisādo fondu atbalstīti, ir spiesti nodoties pētīšanai. Aspiranti raksta disertācijas un diplomdarbus. Būtu labi, ja mēs pārtulkotu un izdotu vairāk savu garamantu, lai sveštautieši varētu tās lasīt, pārrunāt universitāšu auditorijās un apcerēt.

Liktenigais Jāņu . . .

(Turpinājums no 2. lp.)

Pēc bumbošanas pilsētā naktī iestājās baigs klusums. Ielās vēl klejoja apbruņoti cilvēvīlisti un apdraudēja ikvienu, kas uzdošinājās parādīties. Daži bija nošauti vēl otrā rītā, kad vācu motorizētās vienības jau bija pilsētā. Liepājas seja bija pilnīgi pārveidojusies. Ielās parādījās cilvēki, kas visu gadu bija pazuduši. Tie priecīgi sasveicinājās, aprunājās, taujāja un meklēja pazudušos un nogalinātos piederīgos. Milicijas namā, tā sauktajā Zilajā brīnumā, kā šis nams jau bija iedēvēts agrāk, viss plašais pagrabs bija pilns noslepkavotiem cilvēkiem, kas sakrituši uz grīdas krustām šķērsām vai gulēja ložu caururbti uz izbūvētām nārām. Kāds bija palicis ložu neskarts, izlikdamies par nošautu un pavadīdams starp noslepkavotiem baigu nakti, kamēr izdzirdējis ārpusē vāciski sarunājoties.

Pie nama durvīm stāvēja vācu karavīrs. Ļaudis nāca meklēt savus zudušos piederīgos. Daudzi tos neatrada, jo bija aizvesti un noslepkavoti kaut kur citur. Raiņa parkā, Jaunliepājā, bija redzami vairāki svaigi rakumi. Stāstīja, ka tur apraktī krievu karavīri un latviešu fabriku strādnieki, kurus komūnisti bija apbruņojuši un izdzinuši cīnīties pret vāciešiem.

Pēc pilsētas atbrīvošanas no apkārtējiem pagastiem atstātajās krievu smagajās mašīnās sabrauca latviešu pašaizsardzības vienības, nacionālajām lentēm ap roku un ar Latvijas sarkanbaltsarkano karogu pārsegtu auto motoru kā pazīšanās zīmi vācu karaspēka lidmašīnām. Meži bija pilni paklīdušiem krievu kareivjiem, kurus savāca kā gūstekņus un nodeva vāciešiem.

Liepājas centrā kūpēja drupas, atliekas no drausmīgās Jāņu nedēļas . . .

Kārlis Silavs

Gatavo
piemineklus un
skulptūras
CANADIAN ART
MEMORIALS LTD.
Port Credit, Ont.
Tēlnieks P. POLNA
16 Bowden Street,
Toronto, Ont. M4K 2X2
Tel. 466-7583

ČIKAGA

Lidijas Ventas-Dobrovoļskas studija beidzās ar veiksmīgu darba cēlienu Čikagas latviešu namā, ar labi izvēlētu programmu solo dziesmām, duetiem un ansamblim. Dažiem klausītājiem bija pārsteidzošs jaunums dzirdēt amerikāņus dziedam latviešu dziesmas un tautasdziesmas oriģinālvalodā, labā dikcijā un saprotošā interpretācijā. Visi sniegumi uzrādīja progresu, bet sevišķa publikas piekrišana, prieks par sniegumiem un daudz laba vēlējumiem iet līdz jau pagājušā gadā dzirdētam talantam Olgai Garklāvai, rādot vispusīgu augšupeju un skaļuvisku koncentrāciju dziedāšanas mākslā. Ļoti patika meistarklases dziedonis Toms Bailijs un Jāņa Mediņa Glāstu un Verdi un Guno operu ārijām. Nebija izdevības novērtēt saslimušā basa baritona Jāņa Reveliņa progresu. Augstvērtīgi bija V. Vitekera klavieņu pavadījumi. Skaists koncerts. is

†

Anna Koks

dzimusi 1909. gada 4. jūnijā,
mirusi 1980. gada 1. jūnijā

Sv. Andreja ev.-lut. latviešu draudzes Toronto
Palīdzības fonds

Milvoku Sv. Jāņa draudzes mācītāja Jāņa Ķinēna ievešana amatā. No kreisās: māc. V. Rumpēters, V. Vārsbergs, J. Ķinēns un prāv. J. Turks. Foto: V. Jaunkalnietis

„Neņemiet pie sirds kritiku"

MILVOKOS AMATĀ IEVESTS JAUNS LATVIEŠU MĀCĪTĀJS

Milvoku tautiešu sadzīvē 1. jūnijs bija liela diena un ievērojams notikums — Vidienas apgabala draudžu prāvests J. Turks, asistējot mācītājiem V. Vārsbergam ar V. Rumpēteri, ieveda amatā ievēlēto jauno Sv. Jāņa draudzes ganu, mācītāju Jāni Ķinēnu. Latviešu baznīca bija dievlūdzēju pārpildīta. Bija pulcējušies ne vien visu triju Milvoku luterāņu draudžu locekļi un citu konfesiju pārstāvji, bet daudzi tautieši mērojuši tālo ceļu arī no Medisonas, Fondulēkas u. c. vietām Viskonsinā. Dievkalpojumu ievadīja G. Blaumaņa ērģeļu spēle. Viņa vadībā koris Dzimtene nodziedāja divas dziesmas, bet draudze kopīgi dziedāja arī jaunā mācītāja tēva Jāņa Ķinēna šim gadījumam īpaši sacerētu un veltītu korāli.

Kad pēc dievkalpojuma bija ieturētas draudzes dāmu sarūpētās pusdienas, prāv. J. Turks, apsveicot jauno mācītāju, deva viņam dažus padomus no savas ilggadējās pieredzes garīdznieka darbā. Prāvests it sevišķi pasvītrāja „neņemt pie sirds pārmetumus un kritiku, no kā neviens jauns mācītājs nav varējis izvairīties." Prāvests jauno mācītāju sveica arī archibīskapa A. Lūša vārdā un pasniedza grāmatu veltes. No korporācijas Ventonija un LELBA sveica māc. V. Vārsbergs, bet Milvoku Kristus draudzes māc. V. Rumpēteris aicināja iet „roku rokā, godinot Dievu, sev pašiem un šejienes latviešiem par svētību".

Pašu Sv. Jāņa draudzes priekšnieks J. Inveiss atgādināja, ka pār mūsu draudžu tīrumiem ne tikai spīd spoža saule, bet reizēm savelkas arī tumši mākoņi, un „putni nomet pa nezāļu sēklai". Tādēļ ikviena pienākums būt par šī lauka kopējiem un sargātājiem. Viņš arī paziņoja, ka draudzes darbiniece Vilma Samuša, pārceloties uz Kaliforniju, draudzei dāvinājusi nelaiķa gleznotāja Jāņa Vilensona darbu „Rudzu lauks". Ar ziediem un piemiņas velti jauno mācītāju sveica draudzes dāmu komitejas priekšniece Z. Lazdiņa.

Milvoku ev. lut. draudzes priekšnieks A. Mundeciems ar dāmu komitejas priekšnieci A. Puķīti vēlēja „lai draudzības un sadarbības taka starp mūsu draudzēm un mācītājiem nekad neaizaugtu". (Ar Milvoku ev. lut. draudzi Sv. Jāņa draudzei kopīgi pieder baznīca). No trešās Milvoku luterāņu Kristus draudzes sveica tās priekšnieks P. Tocups ar Hildu Rumpēteri. Pa visu Viskonsinu izkaisītās Mārtiņa Lutera latviešu draudzes priekšnieks V. Knubis savā apsveikumā atgādināja, ka māc. J. Ķinēns jau kādu gadu kalpojis arī šīs draudzes kopās Fondulēkā un Medisonā un jau paguvis iemantot šīs draudzes locekļu cieņu un mīlestību. V. Knubis, tāpat kā nākamais apsveicējs Medisonas kopas pārstāvis I. Mūrmanis, saviem apsveikumiem pievienoja arī aploksnes. Aploksne pavadīja arī Milvoku katoļu kopas priekšnieka J. Kozuļa un vanadžu pārstāves Z. Vilciņas apsveikumus. Milvokos prezidējošās organizācijas — Latviešu nama valdes priekšsēdis A. Kreišmanis sveica visu Milvoku laicīgo organizāciju vārdā. Pensionāru biedrības valdes loc. J. Bitītis lūdza, lai mācītājs neliedz savu morālo atbalstu arī vecajiem ļaudīm. Jauno mācītāju apsveica arī Jānis Ķinēns sen. un pasniedza arī skolotājas Paudrupes vārdā. — Kaimiņu Milvoku ev. lut. draudzes māc. Kr. Valters bija atsūtījis rakstveida apsveikumu, ko nolasīja V. Gailāns.

Māc. Jānis Ķinēns pirms teoloģijas studijām beidzis Rietummičigenas universitāti ar bakalaura gradu mākslā, bet viņa dzīvesbiedre Aina šai pašā universitātē ieguvusi mākslā bakalaures un maģistres gradu. Milvoku latviešu nama valde jau agrāk bija ieplānojusi viņu abu darbu skati, kas piekļāvās introdukcijas dievkalpojumam un notika nama telpās 31. maijā un 1. jūnijā. Skati atklāja nama valdes priekšsēdis A. Kreišmanis, bet nama dāmu komitejas priekšniece R. Kreišmane ar Sv. Jāņa draudzes dāmu komitejas priekšnieci Z. Lazdiņu abus Ķinēnus ar trīs viņu atvasītēm un abus Jāņa Ķinēna vecākus apveltīja ziediem. Skatē bija izdevība jauno mācītāju un viņa dzīvesbiedri iepazīt arī kā gleznotājus. Plašs darbu klāsts dažādās technikās (tuša, zīmējumi, eļļa bija Ainai Ķinēnai. Motīvos galvenokārt dabas ainavas, arī dažas plikņu studijas. Jānim Ķinēnam vai visi darbi bija akvareļi, motīvos arī liriskā noskaņā gleznotas dabas ainavas. Skati apmeklēja daudzi tautieši.

Mācītājs Jānis Ķinēns dzimis 1945. g. 29. jūlijā Vācijā, bet 1950. g. 4. aprīlī kopā ar vecākiem ieradies ASV. Divus gadus kalpojis ASV armijā, no tiem 13 mēnešus Vietnamā. Pēc Rietummičigenas universitātes iegūtā bakalaura grada mākslā un triju gadu nostrādāšanas par zīmēšanas skolotāju amerikāņu vidusskolā Vaitholā, viņš 1975. g. iestājās Luterāņu teoloģijas skolā Čikagā, kuru beidza 1979. g. pavasarī, iegūstot maģistra gradu (Master of Divinity). 1977. gadā viņš iesaistījās garīdznieka darbā Rasīnes (Milvoku tuvumā) Mt. Plesant luterāņu draudzē, kur pēc studiju beigšanas bija tās pirmais palīgmācītājs. 1980. g. 2. martā Milvoku Sv. Jāņa draudze ievēlēja viņu par savu mācītāju.

R. Č.

Sākot ar jūniju dievkalpojumi notiks pl. 10, izņemot 22. jūniju, kad dievkalpojums notiks pl. 11 Saulainē.

22. jūnijā pl. 11 dievkalpojums Saulainē.

29. jūnijā pl. 10 dievkalpojums, archibīskaps A. Lūsis.

6. jūlijā pl. 10 dievkalpojums, archibīskaps A. Lūsis.

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. mājā 482-5743, 8 Rolland Rd., Toronto, Ontario M4G 1V5.

Māc. J. Cālīša runas stundas kancelejā: trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 — 12 un trešdienās no pl. 18 — 20. Citā laikā iepriekš sazinoties.

22. jūnijā pl. 11 dievkalpojums baznīcā un Sidrabenē.

Baznīcas ziņas

TORONTO

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Cr., Toronto, Ont. M4V 1J6, tālr. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, tālrunis 921-3327, 200 Balmoral Ave.

Māc. I. Gaides runas stundas kancelejā: otrdienās un ceturtdienās no pl. 10 — 12.30 un trešdienās no pl. 18 — 20. Citā laikā pēc vienošanās.

29. jūnijā dievkalpojuma nebūs.

Māc. A. Briedis, 44 Marylin Cr., Toronto, Ont. M4B 3C6, tel. 757-2739. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā 361 Danforth Avenue.

29. jūnijā pl. 13 dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā.

Māc. A. Arājs, 9 Kingsbridge Court, Apt. 402, Willowdale, Ont. M2R 1L6, tālr. 638-3822. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr. dievnamā.

Svētdienas skola visām vecuma grupām katru svētdienu pl. 15.

Bībeles stundas — lūgšanu sanāksmes katru trešdienu pl. 19.30.

22. jūnijā pl. 16 dievkalpojums ar jauniešu priekšnesumiem.

29. jūnijā pl. 16 dievkalpojums.

Prāvests Dr. B. Kokins, 100 Sunnyside Ave., M6R 2N8, tālr. 533-9456.

Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College Str. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā, pulksten 13.00.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave. South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālr. 385-9838.

Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19.30—21.30. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

BAFALO

Māc. Artūrs Dūmiņš, P.O. Box 655 Port Colborne, Ont. L3K 5X8. Tālr. (416) 834-6081 North Park Lut. baznīcā Starin un Vingate, Buffalo, N. Y.

29. jūnijā pl. 12.30 dievkalpojums.

Jūlija mēnesī dievkalpojumi nenotiks.

17. augustā pl. 12.30 Kapu svētki Forest Lawn kapos. Dziesmu lapiņas.

MONTREALA

Prāv. A. Voitkus 3433 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G6 P.Q. Tel. 489-3224. Montreālas latv. ev. lut. Trisvienības dr., Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcell Ave.

6. jūlijā pl. 19 dievkalpojums.

20. jūlijā pl. 11 dievkalpojums Tērvetē, vasaras nometnē.

27. jūlijā pl. 11 dievkalpojums Tērvetē. Pl. 19 dievkalpojums baznīcā.

3. augustā pl. 11 dievkalpojums Tērvetē.

10. augustā pl. 11 dievkalpojums Ezerkalnos. Brīvības cīņu piemiņas dienas dievkalpojums. Dziesmu lapiņas. Pl. 19 dievkalpojums baznīcā Montrealā.

31. augustā pl. 19 dievkalpojums baznīcā.

OTAVAS

MIERA DRAUDZE

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906. Otavas latv. ev. lut. Miera draudze Sv. Pētera lut. baznīcā, 400 Sparks telā.

22. jūnijā dievkalpojums nenotiks.

29. jūnijā pl. 14.00 Augsburgas ticības apliecības 450. g. jubilejas dievkalpojums baznīcā. Pēc dievkalpojuma mācītājs runās par šo apliecību.

6. jūlijā pl. 11 dievkalpojums Sprīdīšos.

13 jūlijā dievkalpojums nenotiks. Kapu svētki Soo draudzē.

20. jūlijā pl. 11 dievkalpojums Sprīdīšos.

27. jūlijā pl. 11 Kapu svētki „Beechwood" kapsētā, 24. nodaļijumā. Lietainā laikā dievkalpojums baznīcā pl. 19.30.

Latviešu misijas radio raidījums

„BRĪTIŅS AR DIEVU"

nepārtraukti 25. gada gājumā katru svētdienas rītu no pl. 9 — 9.30 Vilnis 1270 AM

No Niagaras WHLD raidītāja

Vadītājs A. Laksmanis 106 Dorset Rd. Scarboro, Ont., tālr. 281-4218

PRIEKA VĒSTS

Kristīgo latviešu radio raidījums katru svētdienu pl. 2.45 pēcp. no Niagaras WHLD raidītāja Vilnis 1270 AM

Vadītājs Dāvids Mikelsons, 60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont., tālrunis 749-0832

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS

Global TV 6. un 22. stac. 100 Huntley Str., Toronto, no pirmd. — piektd. pl. 9.30 no rīta, sestd. pl. 10 no rīta Bafalo TV stac. 29, 700 Club, ik dienas pl. 11.30 no rīta un pl. 9.30 vakaros.

Rādio FM CBN 107.7 24 stundas. Tel. 869-3126.

Klausaities latv. radioraidījumu katru svētdienu Vienības Balss ir kristīgs radioraidījums tautiešiem dzimtenē. Mīļi aicinām klausīties Vienības Balss ierakstus kasetē. Pieprasait J. Šmitam. Box 465, SURREY B.C., V3T 5T8

FOAM-TECH
INSULATION CONTRACTOR
Namejs BATRAKS — (416) 274-3938

TAUPIET — izolējiet savu māju un vasarnīcu griestus un sienas, k āarī treileŗus. Speciālistu darbs ar vislabākiem izolācijas materiāliem. Aprēķini bez maksas.

P. O. Box 1, Station A, Missisauga, Ont. L5A 2Y9

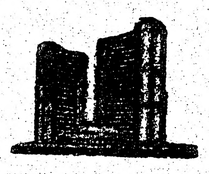

TORONTO PILSĒTAS
1980. GADA
NEKUSTAMU ĪPAŠUMU NODOKĻI

Saskaņā ar pašvaldību un īpašuma novērtējuma likumu un saskaņā ar Toronto pilsētas lēmumu Nr. 401-80 un 402-80 ir noteikti nekustamu īpašumu nodokļi par 1980. g. Atskaitot to, kas jau iepriekš samaksāti, atlikušie maksājumi noteikti šādos termiņos:

VISOS PILSĒTAS RAJONOS

Piektais maksājums	Sestais maksājums	Septītais maksājums	Astotais maksājums
18. JŪNIJĀ	16. JŪLIJĀ	15. AUGUSTĀ	17. SEPT.

Nekustamu īpašumu nodokļu maksājumu paziņojumi ir izsūtīti pirms vai tieši 4. jūnijā. Nodokļu maksātājiem, kuŗi nav šo paziņojumu saņēmuši tanī laikā vai īsi pēc iepriekš minētā datuma, nekavējoties jāiesniedz lūgums Nodokļu informācijas daļā (Tax Information Center), Pilsētas valdes namā 1. stāvā personiski, pa tālr. 367-7115 vai ar rakstu, adresētu nodokļu iekasētājam (Tax Collector) Pilsētas valdē, Toronto.

Nodokļu maksājumi: termiņa maksājumus var izdarīt pilnā apmērā ikvienas bankas nodaļā Lieltoronto vai nu minētajā datumā vai arī pirms tā (bankas par šo pakalpojumu prasa mazu atlīdzību).

Čeki vai naudas pārvedumi rakstāmi uz pilsētas kasieŗa (City Treasurer) vārda un nosūtāmi uz Pilsētas valdi.

Darba stundas no pl. 8.30 — 4.30 pēcp., no pirmdienas līdz piektdienai.

W. M. WILFORD,
City Treasurer

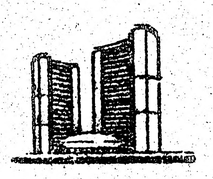

TORONTO PILSĒTAS

atkritumu savākšanas plāns

Otrdien, 1980. g. 1. jūlijā, ir Dominijas diena, šinī dienā atkritumus neaizvāks.

Parasto otrdienas atkritumu savākšanu izdarīs trešdien.

Trešdien, 2. jūlijā, neaizvāks arī laikrakstus un smagos priekšmetus (ledusskapjus, dīvānus, matračus, kokus vai zarus u. t. t.). Pataupiet laikrakstus un smagos priekšmetus savākšanai trešdien, 9. jūlijā.

R. M. BREMNER, P. Eng., F.I.C.E.
Commissioner of Public Works City of Toronto

BROADVIEW WOOLS, ARTS & CRAFTS

Īpašn. Elza Avots

Veikali Toronto:

674 Broadview Ave., pie Danforth, tel. 469-2005

9 Queen St. East, pie Yonge ielas 368-5011

Lielā izvēlē lietas un sintētiskas vilnas dzijas, vietējās un ārzemju; aužamās dzijas, vilnas dzīpari. Materiāli dažādu latvisku rokdarbu gatavošanai, tīnu materiāli, diegi, audekli, kanva visādos rupjumos. Dāvanām dažādi rokdarbi un audumi, atsevišķi tautas tērpu gabali. Padomi rokdarbu jautājumos.

Veikali atvērti:
ceturtdienu un piektd. no 9 rītā — 8 vakarā.
Pirmd., otrd. un trešd. no 9 rītā — 6 vak.;
sestdienās no pl. 9.30 rītā — 4 pēcp.

JEWELLERY LTD. Zeltkalies
● DIMANTI ● PULKSTEŅI
● LATVISKAS ROTAS
ALDONAS KORMS
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125
College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

ZIEDI UN DĀVANAS

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS
362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja pieturas)
466-1951 vai 466-1502
ZIEDI KATRĀ VEIDĀ — KATRAI VAJADZĪBAI
VISUR BRĪVAJĀ PASAULĒ
LATVIEŠU DAILAMATNIEKU DARBI
ĀDĀ, KOKĀ — KERAMIKA, AUDUMI
DZINTARA IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS
Veikals atvērts ceturtdienu vakaros līdz pl. 20.
Māra Gugāns-Lūsis

Murray E. Newbigging
BĒRU MĀJA
Izjusti personīgi pakalpojumi.
pastāvīga kapella.
M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director
733 Mount Pleasant Rd., pie Eglinton Ave.
Auto novietošana. Tel. 489-8811, 489-8002

Lotus FLOWERS
792 Bathurst St.
(pie Bloor St.)
Toronto, Ont. M5R 3G1
Tel. (416) 533-3884
(416) 533-0705
Ziedi un zaļie stādi lielā izvēlē.
Neatkarīgi no Jūsu dzīves vietas —
zvaniet vai rakstiet —
mēs Jums palīdzēsim.
Mēs runājam latviski
Irma Ray
UNITED FLORISTS OF CANADA
FLOWERS-BY-WIRE WORLD WIDE

GRAND RAPIDI

● Bijušās Vienības draudzes bēŗu fonda dalībnieki, kuŗu skaits uz likvidācijas dienu bija 62, katrs saņēmis 135 dol. Nelielo atlikumu nodos Minsteres latviešu ģimnazijai.

● Apvienotās draudzes baznīcā māc. J. Mednis iesvētīja Ritu Plāti un Māru Apsīti. Dievkalpojumu kuplināja Grand Rapidu latviešu koris dir. Rob. Zuikaș vadībā.

MANČESTRA

● Mančestras latviesu ev. lut. draudzē Konektikatā jauniešu iesvētes dievkalpojumu vadīja prāvests K. Birznieks, piedaloties mācītājam K. Kronim. Dievkalpojumu kuplināja ērģelniece S. Zeidenberga, Rotaș koris, I. Kupčes vadībā un iesvētītā jauniete D. Zeidenberga ar flautas solo. Draudzes priekšnieks A. Ozols pasniedza iesvētītiem kā draudzes dāvanu dziesmu grāmatu. Iesvētīja: Edgaru Ezeriņu, Kristīni Freimani, Ingrīdu Krūmiņu, brāļus Eriku un Valdi Kļaviņus, Edvīnu Miški, Silvu Strazdu, Māru Viņķeli un D. Zeidenbergu.

P.S.

Izīrējama
mēbelēta istaba un virtuve vieniniekam
Broadview Danforth rajonā,
Zvanīt 463-6172.

Saulainē pārdodama
ziemas māja ar gāzes apkuri.
Zvanīt (416) 783-7207.

Braitonā pie ezera
pārdodams zemes gabals 65 x 160 pēdas.
Zvanīt (416) 226-5175.

BŪVĒJU
ziemas un vasaras mājas. Izdaru māju pārbūves un remontus, krāsošanu, cementa darbus u. c. Sagādāju būvatļaujas.
K. SUNTAŽS, Toronto, tel. 751-6829.

Segas, pēļus un spilvenus
(comforters)
SPALVU UN DŪNU,
labo un gatavo
katrā lielumā un kvalitātē:
Zvanīt 787-9621.

ŅUJORKA

● Ņudžersijas latviešu teātris Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes baznīcas sarīkojumu zālē Jonkeros izrādīja Annas Brigaderes lugu Raudupiete Paulīnes Dūmiņas režijā. Tēlotāju skaitā vecā, jaunā un jaunākā paaudze, katram piemērota loma vai lomiņa. Viņu priekšnesumi bija izlīdzināti, par tēlojumu saņēma skatītāju atsaucību. Izrādi noskatījās ap100 apmeklētāju.

● Kādreiz Ņujorkas pilsētas Bronksas 58. pasta rajonā dzīvoja visvairāk latviešu. Lielais laikraksts The New York Times nesen bija aprakstījis šī rajona Dekātura avēniju, pie 194. ielas. Agrāk te dažās mājās dzīvoja gandrīz tikai latviešu ģimenes, daži latvieši bija iegādājušies arī mazākas dzīvokļu mājas. Laikrakstā publicētie uzņēmumi rādīja mājas bez logiem vai ar dēļiem aiznaglotas durvis, dažas mājas izdegušas vai citādi izpostītas. Postaža no Dienvidbronksas, kur bija ievākušās minoritātes, bet piecdesmitos gados dzīvoja arī latvieši, tagad pārsviedusies arī uz šo Vidusbronksas rajonu, pagaidām gan tikai uz dažiem blokiem. Latviešu skaits Ņujorkas pilsētas robežās ar katru gadu samazinās.

Vk

ATVAĻINĀJUMA PRIEKAM PIEDĀVĀJAM

D. P. Odonells — Bunkurs	$$16.00
V. Kārkliņš — Pie laika upes, nov.	$14.00
Anšl. Eglītis — Vai zini zemi, citronas, kur zied	$14.00
G. Salāts — Debesis nav tālu, rom.	$13.50
V. Mežezers — Sirds, ko dziļi iemīlēja II	$9.00
J. Juškēvičs — Kurzemes hercogi un viņu laikm.	$10.00
Vecā Rīga — 34 illustr.	$5.00
I. Sleinis — Daugava	$5.00
Okupētās Latv. dien. gr. II	$8.75
Latvju Māksla Nr. 6.	$7.00
A. Voitkus — Zaudētie gadi, rom.	$12.00
Al. Čaks — Mana mīlestība, proza	$14.00
G. Janovskis — Novakare, rom.	$11.00
T. Silis — Par brīvo Latviju domājot, apc.	$6.00
Latvju karavīrs Nr. 1	$5.00
P. Kundziņš — Latv. Imigrāc. sākumi Albertā	$21.00
J. Siliņš : Latvijas māksl. 1800—1914 I	$38.00
Latviešu mākslinieki Austrālija	$38.95
Latvijas karaskola	$20.00
M. Urnežus — Apskaidrība, dzej.	$9.00
I. Brača — Apsolītā zeme, rom.	$11.00
J. Freivalds — Bada sazvērestība, rom.	$12.50
I. Gubiņa — Ir katram sava pasaule, rom.	$11.00
I. Gubiņa — Dziesma — Tevī esmu, dz.	$7.00
A. Millers — Latvian language, pašm.	$11.00

Daugavas Vanagu grāmatnīcā, 491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5, tālr. 921-7121 (pl. 12 — 7.30). Pasta sūtījumiem jāpieskaita 10 proc. No 15. jūn. — 15. sept. sestdienās slēgts.

Andris Zeibots, C. A.

Cole, Zeibots & Company
CHARTERED ACCOUNTANTS

Henry Cole Management Group Limited
MANAGEMENT CONSULTANTS

797 Don Mills Rd., Don Mills, Ont. M3C 1V1. Tel. 429-2894

Kristaps Bachmanis

LATVJU TAUTA BĒGĻU GAITĀS

Šī ir grāmata par Pirmā pasaules kara latviešu bēgļu likteņiem Krievijā. Mūsu tautai ir bijis jāpiedzīvo liels posts un neaprakstāmas ciešanas.

Otrais iespiedums. Brošēta, 314 lpp., 20 ilustrācijas

Cena ASV dol. 10.-, Kanadas dol. 11.-.

Grāmata jau iznākusi un pasūtinot to apgādā līdz 5. jūlijam, maksājams ASV dol. 10 vietā tikai 8.50 dol. un Kanadas dol. 11 vietā tikai 9.50 dol.

Dora Švīkule

VESELĪGĀKĀS ZĀĻU TĒJAS

katrai slimībai, kompresēm, vannām — iznākusi, tās cena ASV dol. 9.-, Kanadas dol. 10.-. Grāmatu izsūtu visiem tās pasūtinātājiem.

Apgāds GAUJA (Rob. Krūklītis)
P.O. Box 1594, East Lansing, Mich. 48823, USA

B & V Installers

IERĪKO, PAPILDINA UN IZLABO APKURES IERĪCES

gāzes un eļļas, kā arī gaisa vēsinātājus.

Zvanīt Dienā	Vakarā
Stan Back	V. Īvans
783-6151	763-3374

Artūrs Ozoliņš

AQUITAINE'S JAUNĀKAIS IZDEVUMS

Eleanora Sniderman ir izgatavojusi starptautiskā mērogā vienu no vislabākām skaņu platēm, kāda Kanadā vispār izdota.

Artūra OZOLIŅA skaistie toņi visos izpildījuma veidos rāda virtuozu individuālu izpildījumu, kas ienesis jaunu aizraujošu plašumu klasiskajā mūzikā.

Platei līdz programmas piezīmes angļu, franču un latviešu valodā. Plate dabūjama:

Aquitaine Records, P. O. Box 130, Stn. Z, Toronto, Ontario M5N 1A0. Telephone: 226-9608.

Cena: ieskaitot piesūtīšanu $8.98 plūs takse. To pārdod arī C.B.S. records.

HELLO WORLD Travel Ltd.
1843 Avenue Rd., Toronto, Ontario, Canada, M5M 3Z4
Tel: (416) 789-5304

Sīkāku informāciju un paskaidrojumus ceļojuma jautājumos sniedz biroja vadītāja INESE GRODNIS pa augšminēto telefonu.

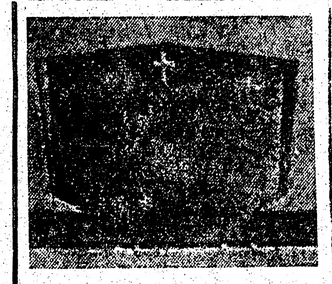

PIEMINEKĻI

487-2147, vakaros 445-8955

Kvalitātes darbs un eiropiešu mets

Igaunu uzņēmums

YONGE MEMORIAL LTD.
2044 Yonge St., Toronto M4S 1Z9

Starp Eglinton un Davisville
Prasīt pēc E. J. Hopp

DAŽĀDU ZIEDU MEDUS

dabīgs, nepasterizēts
Ziedputekšņi (Pollen)
Peru pieniņš (Royal Jelly) no

ĒRGĻU LIGZDAS DRAVĀM

30 Dewson St., Toronto, Ont. M6H 1G5, tel. 534-0563

Labo visāda veid aautomašīnas

CREST MOTORS CUSTOM SERVICE

Latviešu uzņēmums, īpašnieks S. MIĶELSONS

253 Merton Str. (starp Yonge un Mt. Pleasant)

Tel. 485-5537

Sestdienās strādā līdz pl. 12.00

Jūsu apdrošināšanas lietas būs labi un ērti nokārtotas ar šo latviešu aģentūru palīdzību — Zvaniet pēc izvēles.

Vald. Bebris
Beaverbrook Insurance & Real Estate Ltd.
1682A Victoria Park Ave., Scarborough
759-0266; 759-2771

Arnolds Bērziņš
Berzins Realty Ltd.
72 Northdale Rd., Willowdale, Ont. M2L 2M1
445-5325

Ilmārs Jankovskis
Skyline Real Estate Ltd.
2100 Dundas St. West, Toronto
533-8553

Andrejs Šteinbachs
6308 Drumond Road
Niagara Falls, Ontario
354-1258

Latviešu aģentūras ir pelnījušas jūsu atbalstu, jo tikai latviešu aģentūras atbalsta latviešu sabiedriskos pasākumus.

Wintario wishes you many happy returns!

wintario 5th Birthday Bonus Draw

JUNE 26

35 GRAND PRIZES*
7-$100,000
28-$25,000

60 BONUS PRIZES**
10-$100,000
50-$10,000

Nearly $6,000,000 in prizes*

The regular six-digit ticket number gives you a chance to win one of 7—$100,000 Grand Prizes or 28—$25,000 Grand Prizes plus 387,233 other prizes. That's $4,221,000 worth of prizes.

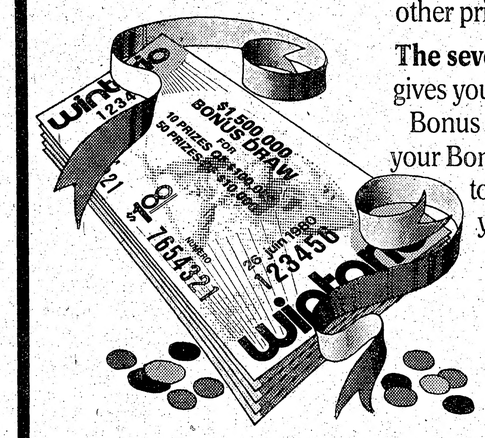

The seven-digit Bonus Draw ticket number gives you a chance to win one of 10—$100,000 Bonus Prizes or 50—$10,000 Bonus Prizes. If your Bonus Draw number corresponds exactly to any of the 60 Bonus numbers drawn, you're a $10,000 or a $100,000 winner!

So don't forget to get a ticket. Still just $1. And watch Wintario's 5th Birthday Bonus Draw, live on TV at 9 p.m., Thursday, June 26. Wintario wishes you many happy returns!

*Based on 7 million tickets issued. **No subsidiary prizes.

wintario — The name's the same, but it's a great new game.

Parastais sešskaitļu lozes numurs dod jums iespēju laimēt vienu no septiņiem 100.000 dol. lielajiem laimestiem vai vienu no 28 25.000 dol. lielajiem laimestiem un vēl 287.233 citus laimestus — 4.221.000, dol. laimestu kopsummā.

Septiņskaitļu bonusa izlozes lozes numurs dod jums iespēju laimēt vienu no desmit 100.000 dol. bonusa laimestiem vai vienu no 50 10.000 bonusa laimestiem. Ja jūsu bonusa izlozes numurs atbilst tieši ikvienam no 60 bonusa numuriem, kas tiek izlozēti, jūs esat laimējis 10.000 vai 100.000 dol.

Tāpēc neaizmirstiet iegādāties lozi. Vēl vienmēr par $1.-. Un sekojiet līdz WINTARIO 5. dzimšanas dienas izlozei, kas redzama TV ceturtdien, 26. jūnijā, pl. 9 vak. WINTARIO vēl jums daudz laimes.

* Pamatojoties uz izdotajām 7 milj lozēm. **Nav papildus laimesti.

Daudzsoloss talants

Lilijas Zobenas (soprāns) koncertā Čikagas latviešu namā, dzirdējām daudzgaidīto dziedoni, daudzsološo talantu. Dziedone tiešām atveda mums pilnu klēpi potenciālu, kas dod cerību par augšupeju un sasniegumiem nākotnē. Ir arī iepriecinošas pazīmes, ka dziedone nebūt nedomā dusēt uz tagadējiem lauriem. Balss, kas jau tagad, dziedoņu valodā runājot, ir „fokusā" zemākā registrī, tālākajā darbā noapaļos un nostabilizēs arī augšejos posmus. Ja dziedone izvēlēsies savai karjērai koncertestrādi, tad līdz ar progresu balss attīstībā samazināsies prasība izteiksmi pastiprināt ar žestiem — to panāks dziedājums pats ar balss modulācijām.

Lilija Zobena bija atvedusi ļoti bagātīgu un interesantu programmu, kas sevišķi piemērota klausītājiem jauniem gados, vai personās ar profesionālām interesēm. Tā kā abas šīs izlases varēja saskaitīt uz vienas rokas pirkstiem, tad lielai daļai apmeklētāju, kas izslāpuši pēc iemīļotajām dziesmām no mūsu „romantiskā" repertuāra, būtu bijis iepriecinošs kaut mazs devums no tā.

Henrija Purcella dziesma Dievmātes pārmetumi (rakstīta pirms trīssimt gadiem), ar ko dziedone iesāka programmu, izskanēja savā drāmatismā modernas ārijas stilā. Tai sekoja Alfrēda Kalniņa, šī gadsimta sākumā rakstītas četras dziesmas, ļoti labā izpildījumā, bet maz dziedātas, ko publika uzņēma kā jaunināJumu. Pēc tam cikls no septiņām dziesmām, augļu tagadējā komponista (Lennox Berkeley) komponētas mēreni modernā mūzikas rakstā ar rudenīgi brāzmainu noslieci dzejiskā saturā.

Pēc starpbrīža „ciema kukulis" ar Anglijā dzīvojošo latviešu komponistu dziesmām, kas bija dziedones rūpīgi pārdomātas un sagatavotas kā mūzikālā, tā dzejiskā interpretācijā. No Helmara Pavasara četrām dziesmām dziedones priekšnesumā vislabāk izskanēja Māmiņa ar zaļām kurpēm, K. Skalbes teksts.

No pāragri mūžībā aizgājušā komponista Alberta Jēruma četrām dziesmām ļoti labi patika Šūpļa dziesma, ar tautas dziesmu tekstu: „Kušu, lullu, mozīs bārns". Beigās jaunais, Latvijā dzīvojošais komponists Pauls Dambis, Viņa Vidzemes dziesmas — seši dedzīgi latviešu tautas svētku raksturojumi, ar mūziku, komponētu tautiskā garā, ar mazvārdību pantos un puspantos, izķertu no dainām. Domāju, ka lasītājiem interesēs to nosaukumi: Skaņa rikle man dziedot, Ziemas saulgriežu dziesma, Meteņu dziesma, Pavasara dziesma, Jāņu dziesma un Mārtiņa dienas dziesma...

Manā uztverē Vidzemes dziesmas — šis cikls ar interesantu apvienojošu ideju un ar svaigu mūzikālu apdari — varējā būt garāks, jo sevišķi visa gada latviešu tautiskās svinības ietilpinot. Nezinu arī, kāda iemesla dēļ komponists „neielīgoja" Jāņu dziesmā tik raksturīgo „Līgo", kas arī neizpalīekoši ielīgotu klausītāju sirdis. Cikls ir svaigs un interesants. Lai dziedātājai paldies par spraigo izpildījumu.

Liela atzinība pianistam Leslijam īstam par iejutīgo un mūzikālo sadarbību dziedones dzīvē un mākslā un par labo ieskaņošanos latviešu mūzikā.

Lidija Venta-Dobrovolska

†

No 1980. gada 1. janvāŗa līdz 31. maijam
Dieva mierā aizgājuši:

Eņģelis Ieva
Vidiņš Elizabete
Briedis Augusts
Lejnieks Austra
Lejnieks Edgars
Krūmkoks Katrina
Burģelis Roberts
Podnieks Emīlija
Balodis Indriķis
Asars Jānis
Balodis Aleksis
Zvaigzne Arnolds
Gustavs Kārlis
Austriņš Nikolajs
Marga Natalija

Jums nebij nolemts dusēt,
Kur latvju zemes smilts . . .

Viņus mīļā piemiņā paturēs

LATVIEŠU PENSIONĀRU
APVIENĪBA TORONTO

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIETEIKTIES TELEFONISKI
SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmd. līdz ceturtdien., iesk., no pl. 12 dienā — 12naktī,
piektdien, sestdien no pl. 12 dienā līdz 1 naktī,
svētdienāsnopl.12 dienā līdz 9 vakarā.

kas? kur? ko?

Town & Country Real Estate Ltd.
V. Palma - pārstāvis

41 Heathcote Ave., Willowdale, Ont. M2L 1Y9
Tel. 444-2447

Pērkot un pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet nesaistošai informācijai 444-2447. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un lemaksas māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

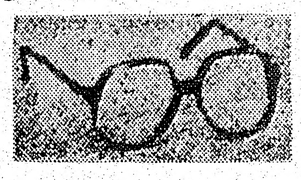

RATAS

IGAUŅU OPTIĶIS

247 Danforth Avenue. Tel. 465-6251

Gatavo brilles pēc receptēm, arī no okupētās Latvijas
Zeiss ● Rodemstock ● Crist Dior rāmji
Speciālitāte — dubultlēcu brilles ● Kontaktlēcas (soft)
Pulksteņi: Omega, Triosot, Bulova.
Latviešiem atlaide

Alcan Building Products
Authorized Dealer

Māju īpašnieki!
Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku—bez starpniekiem
Ir trīs veidi, kā var ietaupīt ar ALCAN SIDING:

1) **Ietaupa darbu un laiku**
2) **Instalācijas un apkures izdevumus**
3) **Uzlabo izskatu un līdz ar to palielina mājas vērtību, ieskaitot ALCAN 20 gadu garantiju**

△ LIETUS NOVADA CAURULES
△ LOGUS
△ DURVIS
△ MARĶIZES (Awnings)
△ JUMTA PĀRKARES (Soffit and fascia)

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
534-2364 *Īpašnieks Artūrs Mīme*
2226 Dundas St. W., Toronto, M6R 1X3

A. Eglītis — TV RENTALS
1708 Queen St. W., Toronto M6R 1B3
Tel. 537-1401

Fotogrāfisks uzņēmums ar atzītu kvalitāti.

(416) 863-1166 **BENJAMIN** FILM LABORATORIES LTD. 247 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2
We believe every picture counts

R. S. KANE Ltd.
apbedīšanas birojs
4812 YONGE STREET
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale, Ont.
221-1159

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS
Speciālizējies kontaktlenžu nozarē. Lielā izvēlē eiropiešu acenu rāmji.
1586 Bloor St. W., Toronto, vienu bloku no Latviešu kreditsab. Dundas — Bloor nodaļas. Telef. 535-6252.

LATVIEŠU NAMS
IZĪRĒ TELPAS
491 College St.
KLĀJ VIESĪBU GALDUS
Tel. 922-2931

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

BALTIC MOVERS
TĀLR. 534-1403, Toronto

Andrejs M. Stikuts
B.A., LL.B.
ADVOKĀTS
17 Queen St. E., #701, Toronto, Ont. M5C 1P9. Tel. 364-6970

BROADVIEW DELIKATESU VEIKALS
141 DANFORTH AVE.
Tel.: HO 5-9905 ***Ausma Miķelsone***

Plašā izvēlē
latviska un moderna keramika, skulptūras, sienas segas
Pieņem pasitinājumus brokastu un pusdienu traukiem (Īpatnē ji latviski medus dzelteni un zaļi).
ZIGFRĪDS JURŠEVSKIS — ZIGFRID ART POTERY
1425A Bloor St. W., Toronto M6P 3L6, tel.536-8183.

M. LUNSKY, O.D., M. Sc.
LOUIS LUNSKY, R. O.
OPTIĶI
Ieprieksē pieteikšanās Tālr. 921-3924
470 College St. (Pie Bathurst) Toronto M5G 1A8

RM
ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD.
Thomas L. Morrison — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5. Tel. 924-1408
RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

Amber Printers and Publishers
spiestuvē nelielā skaitā vēl dabūjamas grāmatas:
Krišjānis Ozoliņš — Celies augšā, atmiņas — $7.50
Anna Ozoliņa — Atmiņu ziedi, dzejas — $6.00
Jānis Zariņš — Cepure ar zelta vārpu — $6.00
Eduards Freimanis — Divas pasaules — $3.75
Laiks, Telpa, Ļaudis — visas 3 daļas.

Kremlis uzpircis . . .

(Turpinājums no 1. lp.)

kās renesanses kustības locekļiem. Savā laikā Andersons ierosināja likumprojektu, ar kuru kristīgā ticība būtu jāuzskata par ASV oficiālo reliģiju. Zināmas aprindas šo Andersona labi domāto ierosinājumu laikus paspēja torpēdēt.

Par demokratijas izsmieklu jāuzskata demokratu partijas valdīšanas laikā pieņemtais lēmums par Tēvreizes izņemšanu no amerikāņu skolu rīta lūgšanām. Par to, ka Rēgens, Kārters un Andersons ir reliģiozi cilvēki, varētu tikai priecāties. Interesanti zināt, kādu nostāju ieņems neskaitāmie amerikāņu garīdznieki — evaņģelisti, mācītāji un sludinātāji, kas ik dienas ar televīzijas vai radio palīdzību ir kontaktā ar vismaz 50 milj. amerikāņu. Šīs „elektroniskās reliģijas" priesteri var ietekmēt sabiedrisko domu, jo lielais vairums viņu sekotāju ir paklausīgi fanātiķi.

Atzīmēsim arī, ka nesenā sudraba uzpirkšanas skandalā iejauktā miljonāru brāļu Hantu ģimene sākusi jaunu tautas glābšanas akciju. Hanti Kristīgā krusta kara gājiena ietvaros aicinājuši visus pārējos amerikāņu miljonārus ziedot katram vismaz 1 milj. dolaru amerikāņu tautas atgriešanai pie spirdzinošiem ticības un morāles atgūšanas avotiem. Protams, ka senātors Kenedijs lielas cerības liek uz administrātīvi iespaidīgo iestādījumu — katoļu baznīcu. Nav domājams, ka amerikāņu rabīnu augstākā padome nostāsies Kārtera pusē pēc prezidenta svaidīgās nostājas palestīniešu jautājumā. Tā mēs varam tikai secināt, ka amerikāņu politiskā skatuvē sava nozīme noteikti būs arī dažādo reliģiju pārstāvjiem.

Kārters īstās vēlēšanu kampaņas ievadījumā jau piedzīvojis pirmo rūgto vilšanos. Pēc Miāmi pilsētā nesen notikušā nēģeru dumpja melnās rases pārstāvji Tautas vietnieku namā Kārteram deklarēja, ka bez iespaidīgām tūlītējām reformām, kas nekavējoties uzlabotu melnās rases materiālo stāvokli, Kārters nevarot sagaidīt melno vēlētāju atbalstu novembrī. Tas pats attiecināms uz spāņu izcelsmes amerikāņu vēlētāju vairākumu. Un tā Kārters pagājušā nedēļā devās lauvu bedrē. Miāmi pilsētas nēģeru bari pārsteigto prezidentu sagaidīja ar lamu vārdiem un apmētāja viņa mašīnu ar akmeņiem un alus pudelēm. Kārtera iepriekš dotajam solījumam viņi acīm redzot neticēja. Tāda pati minoritāšu nostāja jau veidojas Vašingtonā, Detroitā, Čikagā un citās pilsētās. Sarežģītā rašu pretišķību problēma acīm redzot vēl nav atrisināta. Daudzas melnās rases ģimenes jau gadiem dzīvo no sociālā atbalsta un nemudina savus bērnus iegūt izglītību. Tie, kas materiālā ziņā ir izrāvušies līdz vidusšķiras vai augstākam līmenim, parasti par saviem nelaimīgākiem rases brāļiem vairs nedomā.

Labāks stāvoklis nav arī ar kubiešiem. Bez šaubām, ka 100.000 lielā bēgļu kontingentā bija arī savas „melnās avis". Lai paralizētu pretkubiešu sentimentu tautā, Kārters steidzās tūlīt izlasīt ap 1000 nevēlamos kubiešus sūtīšanai atpakaļ uz Havanu. Tikai tagad atklājies, ka daudzi bēgļi, lai izkļūtu no Kastro rokām, ir zinājuši, ka Kubas diktātors vispirms iztīrīs cietumus, tādēļ paši labprātīgi tēlojuši nevēlamus elementus un tā tikuši bēgļu laivās.

Amerikāņu tribūns Teherānā notikušā ASV „tiesāšanas kongresā", , bijušais ģenerālprokurors Ramzejs Klarks būtu jāliek cietumā. Dīvaina ir jaunā ārlietu ministra Maskija izteiktā prognoze, ka Klarka gadījumā neesot jāpārsteidzas. Tas dod pamatu valodām, ka Klārks it kā Teherānā būtu bijis ar Kārtera ziņu. Kārtera ceļi bieži vien ir neizdibināmi, bet šoreiz viņam vainu nevajadzētu piedēvēt. Jāievēro, ka Ramzejs Klarks ir Kenedija klana locekļis. Nelaikis prezidents Džāns Kenedijs viņu savā laikā iecēla par sava brāļa Roberta asistentu amerikāņu ģenerālprokurātūrā. Kad prezidents Džonsons vēlāk vēlējās nosmacēt Vietnamas kara izraisīto aktīvistu un civīlo tiesību radikāļu protestus, viņš ģenerālprokurora amatā iecēla Ramzeju Klarku. Tā bija kļūda, jo Klarks savā lielā prātā 1972. gadā devās uz Hanoju, kur deklarēja amerikāņu nevajadzīgo iejaukšanos Indoķīnas konfliktā. Tā patiesībā bija nodevība, jo ASV tanī laikā atradās karastāvoklī ar Ziemeļvietnamu. Ramzejs Klarks visos pēdējos gados bijis kapriss radikālis, kas izmantojis katru iespēju, lai iekostu ASV administrācijai un mazinātu amerikāņu prestižu citu tautu vidū.

Amerikāņu ķīlnieku problēma vēl joprojām ir neatrisināta. Ajatola Komeini ir kļuvis par nekronēto Irānas jauno valdnieku un despotu. Viņa izdarīto kļūdu un aplamību skaits nav mazais, Nepareizs tomēr ir pieņēmums, ka vecīgais imams jau būtu sasniedzis sava prāta senilitātes robežas. Pagājušā nedēļā tas asiem vārdiem kritizēja iekšpolitisko notikumu attīstību pašā Irānā un nosodīja kā radikālo islāma republikāņu partiju, tā arī mērenā virziena prez. B. Sadra politisko koaliciju. Komeini deklarēja: „Ja Irānas politiķi tūlīt nepārtrauks savstarpējo cīņu, tad Irāna var viegli atkal iekrist amerikāņu klēpī, pat vēl ļaunāk – nonākt Pad. savienības žēlastībā.

Šveicē sanākušās Starptautiskās olimpiskās komitejas sēdē Francijas delegāts grāfs de Beaumonts preses pārstāvjiem apgalvoja, ka no Maskavas olimpiadā pieteiktām 86 valstīm 40 valstu sportisti saņēmuši tiešu Pad. savienības materiālu atbalstu, citiem vārdiem, 40 valstu līdzdalība olimpiadā ir Kremļa nopirkta.

Beigās pieminēsim Kanadas federālās valdības ģenerālprokurora Roberta Kaplāna pieteikto kara noziegumos aizdomās turēto Kanadas pilsoņu eventuālu tiesāšanu vai pat izraidīšanu. Kā Toronto lielais laikraksts The Daily Star ziņo, kara noziedznieku saraksta sastādīšanā savu roku pielikusi arī Pad. savienības sūtniecība Otavā. Sūtniecības sarakstā figūrējot 37 Kanadas pilsoņu vārdi, kas jau aizmuguriski notiesāti, un Pad. savienībā pieprasījusi to izdošanu. Laikraksts The Star piesardzīgi min, ka Ziemeļtoronto dzīvojot latvietis, kas 1941. gadā piedalījis Audriņu ciema miermīlīgo iedzīvotāju, sieviešu un bērnu noslepkavošanā. Zināmu iemeslu dēļ laikraksts vainīgo vārdā nesauc, jo vainas nepierādīšanas gadījumā apvainotais var celt civilprasību. Tā ir vēsturiska patiesība, ka vācu okupācijas vara patiesi sodīja Audriņu ciemu par sarkanarmijas teroristu un partizānu slēpšanu. Vairāk nekā 20 gadus vēlāk Rīgā komūnistu tribunāls piesprieda nāves sodus vairākiem latviešu kārtības policijas ierēdņiem, kas pildījuši savus amata pienākumus Rēzeknē.

Amerikāņu autors Hovards Blūms savā grāmatā Wanted! In Search of Nazis in America apgalvo, ka Rēzeknes kārtības policijas 2. policijas iecirkņu priekšnieks Maikovskis un nevis vācu drošības dienests esot bijis šīs soda akcijas ierosinātājs un izpildītājs. Cik liela ticamība piešķirama Blūma grāmatai, to norāda apgalvojums, ka Maikovskis jau 1941. gadā ieradies Pinebergā, kur nacisti viņu Baltijas universitātē apmācījuši nevainīgu upuru slepkavošanā. Kā zināms, Pinebergas universitāti nodibināja britu militārā pārvalde pēc 2. Pasaules kara, lai dotu šai izglītības iestādē pabeigt studijas nacistu upuriem — baltiešu jauniešiem.

Mēs arvien esam nosodījuši nacistu noziegumus pret cilvēcību. Tanī pašā laikā no neslavas un terrora ir jāpasarga ikviens nevainīgais, ko Kremlis ar saviem meliem mēģina nosēdināt uz apsūdzēto sola. Mūsu pašu radītam Patiesības fondam te paveras svētīgs darba lauks.

Aleksandrs Ķegumnieks

Toronto latviešu skolā Valodiņa 3. māc. gada beigās apliecības par skolas beigšanu saņēma 8 audzēkņi. Attēlā no kreisās LNAK izglītības nozares vadītājs J. Mežaks, absolv. kl. audz. Ināra Matīsa, absolventes Sarma Gaide, Ingrīda Ābola, Baiba Blūma, Kristīne Pāvelsone un skol. Anita Liepiņa. Aizmugurē skolas pārzinis Andris Roze, absolv. Ēriks Stone, Jānis Vīgants. Andris Miezītis un Jānis Kānbergs. Attēlā nav absolvente Austra Gulēna, kas nebija klāt. Foto: J. Liģers

Valodiņā 80 skolēnu

Toronto latviešu skola Valodiņa 6. jūnijā, Dēvisvilles skolas telpās, beidza savu 3. mācību gadu. Šogad skolā mācījās 80 bērnu 12 skolotāju vadībā, bet ar palīgskolotājiem un puduru vadītājiem, pavisam 20 audzinātāju. Valodiņu šogad beidza astoņi absolventi, to vidū Sarma Gaide, kura mācījās abās latviešu skolās — Valodiņā un TLB Sestdienas skolā, kas laikam būs vienreizējs gadījums mūsu trimdas skolu vēsturē. Svinīgā aktā skolas karogu ienesa Jānis Vīgants. Māc. I. Gaide ievadīja izlaiduma aktu ar svētbrīdi. LNAK izglītības nozares vadītājs J. Mežaks aicināja neaizmirst un paturēt prātā saites ar latviešu tautu un turpināt latvisko izglītību Toronto ģimnazijā vai vasaras vidusskolās, kā arī sveicināja no LNAK. J. Mežaks pateicās vecākiem, kas izpildījuši savu pienākumu un sūtījuši bērnus latviešu skolā.

Priekšnesumos Kārļa Skalbes simtgades piemiņai izrādīja „Ģiģis pasaku pasaulē" sešās ainās Aijas Mazsīles-Lagzdinas vadībā, Astras Rozes drāmatizējumā un Ritas Ancānes režijā. Tēlotājos piedalījās visa skolas saime: pirmā ainā — Anšlāva Egliša klase, otrā — sagatavošanas klase, trešā — J. Jaunsudrabiņa klase, 4. — Jāņa Širmaņa klase, 5. — K. Skalbes klase un 6. ainā Andreja Egliša klase.

Skolas pārzinis arch. Andris Roze uzrunāja skolas saimi un apbalvoja skolotājus ar ziediem un aploksni. A. Roze paziņoja, ka nākamā mācību gadā Valodiņa darbosies Latviešu centrā, kur patlaban pārbūvē telpas skolas vajadzībām. No DV Toronto nodaļas sveicināja K. Zenaitis, nododot aploksni. Bija arī vairāki rakstveida apsveikumi. Iznācis arī skolas žurnāls Valodiņas spēks, kurā piedalās skolas audzēkņi, skolotāju vadībā. Sarīkojums beidzās ar cienastu, tautas dejām un rotaļām.

—ls—

KLĪVLANDE

● Latviešu apvienotās draudzes māc. L. Grendze īpašā dievkalpojumā iesvētīja Paulu Balodi, Daci Borgu, Gretu Deszo, Ritu Deszo, Ivetu Dinbergu, Nairu Ermansoni, Lauri Kukaini, Richardu Novicku un Edmundu Pētersonu. Iesvētes dievkalpojumā dziedāja draudzes koris dir. V. Ciemiņa vadībā. Dziesmas pacilāja dievlūdzējus, kas bija ieradušies arī no citām pilsētām. Kā katru gadu, tā arī šogad, iesvētes dievkalpojumā piedalījās vairāk nekā 300 baznīcēnu. Draudzes priekšnieks T. Bērkulis uzrunāja iesvētītos, pasniegdams tiem veltes — bībeli. Dievkalpojumam sekoja vecāku rīkotās pusdienas.

● DV apvienības priekšnieks Viktors Zemesarājs, apmeklēdams Angliju, Vāciju un Beļģiju, piedalījās arī svētceļojumā uz Brāļu kapiem Lomelē, kur nolika uz mūsu karavīru kapu kopiņām ziedus.

● Dobeles pagasta Lāču māju agrākajam saimniekam Jānim Oliņam apritēja 90 mūža gadi. Viņu sumināja Latviešu pensionāru apvienība, kuras velti pasniedza priekšnieks J. Celmiņš. Svētbrīdi vadīja māc. L. Grendze. Apsveica vēl Latviešu biedrības pārstāvis P. Sproģis un dāmu komitejas pārstāves M. Zaķe un A. Ēbele, pasniegdamas ziedus. Dzīvodams dzimtenē, Jānis Oliņš izveidojis savā saimniecībā priekšzīmīgu lopkopību un graudkopību. Viņš darbojies Dobeles piensaimnieku sabiedrībā un Patērētāju biedrībā par valdes locekli. Jubilārs arvienu modrs, apmeklē dievkalpojumus un sarīkojumus.

J.

Apmeklējiem BRĪVO OLIMPIADU, demonstrējot pret Maskavu, no 3. līdz 6. jūlijam Toronto - Etobiko stadionā.

Tuvāka informācija Latvija Amerikā 14. jūnija numurā.